

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut – immikkoortoq II meeqqanut tunngasoq

Imaasa allattorsimaffiat

(Imaasa allattorsimaffiat ilitsersuutip immikkoortuinut innersuussivoq)

Aallaqqaasiut	1
Ilitsersuutip siunertaa naleqartitanilu tunngaviusut	2
Atuutilerpera	3

Kapitali 1

Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat siunertaat

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni inatsisitigut tunngaviusut	4
Pissaanermik atuinermi tunngaviusumik periaatsit	5
Inissiiffigisat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut pineqartunut ilanngitsut	6

Kapitali 2

Inatsimmut allamut attuumassuteqarnerit

Inatsisitigut killissat pingaernerit	7
Inatsisinut allanut attuumassuteqarnerit	8
Atuarfeqarnermut tunngatillugu inatsisitigut attuumassuteqarneq	9
Eqqartuussiveqarneq	
Inatsisitigut eqqartuussisarnermik inatsimmut attuumassuteqarneq	10

Kapitali 3

Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inunnut pineqartunut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut inatsisitigut tunngaviusut	11
Inuit pineqartut	12

Kapitali 4

Pissaanermik atuineq, isumaginnittussaataaneq perorsaanermilu tunngaviusut

Pissaanermik atuineq inerteqqutaavoq	13
Isumaginnittussaataanerup annertussusaa	14
Isumaginninnerup timikkullu pissaanermik atuinerup killissaa	15
Suliffimmi malittarisassat (aaqqissuussaannermut tunngasut)	16
Pissaanermik atuinermik pinaveersaartitsineq	17
Perorsaanermi tunngaviusut	18

Kapitali 5

Pissaanermik atuisinnaatitaang

Timikkut pissaanermik atuineq akuerisaq	19
Pisariaqarlunnarnera	20
Immikkoortortamik parnaarsineq	21
Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineq	22
Mobiltelefonimik aamma internetimik nakkutilliineq	23
Inuusuttut tigummigallarneqartut pulaartoqarnerannik, allaffigeqatiginninnerannik, sianernerannillu nakkutilliinerit il.il. pillugit immikkut taasariallit	24
Aalajangersimasunik pissutissaqartillugu inuup timaanik inimillu misissuineq	25
Inuup timaanik misissuinermit tunngatillugu immikkut taasariallit	26
Inimik sumiiffigisamik misissuineq pillugu immikkut taasariallit	27
Pigisanik tigussaasunik arsaarinnineq	28
Immikkoortortanut isumannaallisakkanut aamma immikkut isumannaallisakkanut inissinneqarnermi, pulaarnermi qimatsinermilu misissuisinnaanermit immikkuttaasariallit	29
Inissinneqarnerup aallaqqaataani ullut 14-t angullugit anitsaaliugaaneq	30
Allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq, illersuisinnaatitaaneq aamma negotiorum gestio (noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq)	31

Allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq	32
Illersuisinnaatitaaneq	33
Noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq (Negotiorum gestio)	34

Kapitel 6

Kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit

Meeqqanut inuusuttunullu tarnikkut pissutsimikkut piginnaasakitsunut kalerrisaarutit sumiiffissiuutilluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut najugaqarfimmulluunniit inissitanut	35
Sullinniakkat	36
Perorsaanikkut iliuuseqarnermut tapiliussat	37
Ataavartuunngitsumik nakkutiginninneq	38
Atortut inunntu ataasiakkaanut atugassiat	39
Akuersineq	40
Qinnuteqarneq	41
Nammineq aalajangiineq	42
Iliuutsip aallartinnissaanut piumasaqaatit	43
Piffissaq	44
Nutaamik qinnuteqarneq	45

Kapitali 7

Katerisimaarneq pulaartoqarnerlu

Katerisimaarneq pulaartoqarnerlu	46
----------------------------------	----

Kapitali 8

Pissaanermik atuinernek nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu

Nalunaarsuinermi immersugassaq	47
Pissaanermik atuinernek akuerisaasumik nalunaarsuineq	48
Inuup timaanik aamma inimik sumiiffigisaanik misissuinernek nalunaarsuineq	49
Pissaanermik atuinernek akuerisaanngitsumik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu	50
Nalunaarsukkanut allattuiffik	51

Kapitali 9

Naammagittaalliuuteqarnissamut malittarisassat il.il.

Naammagittaalliuuteqarnermut malittarisassat nalinginnaasut	52
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit	53
Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanik angajoqqaat meeqqallu paasitneqassapput	54
Neqeroorutaasuni tamani sulisunut tamanut pissaanermik atuineq pillugu inatsit tunniunneqassaaq	55

Kapitali 10

Nakkutilliineq

Naalakkersuisut nakkutilliinerat	56
§ 71 tungavigalugu nakkutilliineq	57
Ombudsmandip nakkutilliinera	58

Aallaqqaasiut

1. Ilitsersuut najukkani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni sulisunit aamma kommunimi meeqqanik inuussuttunillu sullissivinni sulisunut atugassiaavoq.

Ilitsersuutip isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni imm. II (pissaanermik atuineq pillugu inatsit) nassuiarpaa.

Meeqqat inuussuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartut malittarisassat taakku atorlugit inissineqartarput, inissiinnermut pinerlunneq inuunermiluunniit atukkat pissutaallutik inissiineruppat, meeqqap inuussuttuaqqalluunniit piginnaasakillismanera pissutaalluni inissiineruppat, inissineqarneq inuunermi pissutsit pissutaallutik aammalu piginnaasakillismanermik ataatsimut pissuteqarpat imaluunniit ilaqutariinnik oqilisaassinerup ilaatut inissiineruppat.

Ilitsersuut una meeqqanut inuussuttunullu timimikkut tarnimikkullu piginnaasakillisimasunut aamma atuuppoq. Tamatuma kingunerisaanik oqaaseqaatit ilitsersuummut ilanngunneqarput, taakkualu aqquutigalugit eqqarsaatiginiarneqarput meeqqat inuussuttullu amerlanerpaat malittarisassatigut ilitsersuutikkullu anguniarneqarnissaat, taakkumi akornanni inissiinnermut tunngaviusut inissiinikkullu anguniarneqartut assigiinngiaartaqimmata, kiisalu naggataatigut pissaanermik atuisariaqarnermi ajornartorsiutaalerartut suunerinut tunngatillugu assigiinngiaartaqartaqaluni.

Ilitsersuut una makkuninnga kapitalinik imaqarpoq:

Kapitali 1-imi allaaserineqarput meeqqanut inuussuttunullu pissaanermik atuineri tunngaviusumik periaatsit.

Kapitali 2-p imarai nunani tamalaani nunatsinnilu meeqqanut inissitanut pissaanermik atuineq pillugu inatsisitigut sinaakkutit pingaarnerit kiisalu inatsisinut allanut attuumassuteqarnerit.

Kapitali 3-mi allaaserineqarput isumaginninnermik suliaasaqarfimmi inunnilu pineqartuni pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni meeqqanut inuussuttunullu pissaanermik atuineri inatsisitigut tunngaviusut.

Kapitali 4-p imarai pissaanermik atuinerit inerteqqutaasut aammalu isumaginninnerup pissaanermillu atuinerup killissaa.

Kapitali 5-imi allaaserineqarput timikkut pissaanermik atuineq akuerisaq, tassani pineqarlutik allatut ajornartumik illersuisariaqalernerq, illersuisinnaatitaaneq aamma pisariaqalerfiani ikuineq.

Kapitali 6-imi pineqarput meeqqanut inuussuttunullu tarnimikkut piginnaasakitsunut kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinilluunniit atuineq.

Kapitali 7 katerisimaarnermut pulaartoqarnermullu tunngavoq.

Kapitali 8-mi allaaserineqarput nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu.

Kapitali 9-mi pissaanermik atuineri tunngatillugu naammagittaalliornissamut malittarisassat pineqarput.

Kapitali 10 § 71 tunngavigalugu nakkutilliineri tunngasunik aamma Ombudsmandip nakkutilliineranik imaqarpoq.

Pissaanermik atuinissamut pisinnaatitaanerit ulloq unnuarlu paaqqinniffinni nalinginnaasuni annikinnerupput annertunerpaallutilu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisagaasuni. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuineq pillugu inatsisip kisimi malittarisassaliuussassaraa.

Ilitsersuutip siunertaa naleqartitanilu tunngaviusut

2. Ilitsersuutip siunertaraa susassaqaqarfimmut malittarisassanik ilitsersuinissaq paasisimasqaqarnerulernissarlu. Pisuni qanoq ittuni pissaanermik atuinissap akuerisaanera aammalu pisuni qanoq ittuni pissaanermik atuinissap akuerisaannginnera pillugu eqqoqqissaartunik aalajangersimalluinnartunillu malittarisassiornissaq siunertaanngilaq. Inatsisip sinaakkutaasa iluanni suut iliuuserisariaqarnerisut pisuni tamani tamatigut oqimaalutarneqartassapput.

Pissaanermik sapinngisamik atuisariaqannginnissaq anguniagaavoq pingaarnerpaaq.

Atuutilerpera

3. Ilitsersuut tamanut saqqummiunneqarnerminiit atuutilerpoq.

Kapitali 1

Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat siunertaat

Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq II-mi inatsisitigut tunngaviusut

4. Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanut tunngaviusut, isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni imm. II-mi allaaserineqarput.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit malillugu iliuseqarnernut aallaaviuvoq, iliuseqarnerup meeqqap inuusuttulluunniit innarligassaangissusaanik namminerlu aalajangiisinnaassuseqarneranik ataqqinnilluni iliuseqartoqarnissaa. Meeqqap inuusuttulluunniit innarligassaangissusaanut akuliuttariaqarneq pisariaqalersarmat, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi pisunut sunut aammalu pinngitsaaliissutitut iliuseqarnerit qanoq ittut akuerisaanersut pillugit malittarisassanik aalajangersagaqarpoq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassat, meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittut aammalu najugaqarfinniittut, naapertuilluannigitsuliorfigineqarnernut pissaanermillu atuinermit sernissortussaavaat. Malittarisassani allasimavoq pisuni qanoq ittuni qaqutigootumik pissaanermik atuisoqarsinnaanera. Tamatuma saniatigut malittarisassani allasimavoq pissaanermik atuinerit qanoq ittut inerteqqutaanerit, soorlu timaasigut annersillugit pillaaneq, aalajangerlugit nikisinnajaunnaarsitsinerit imaluunniit nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik iliorfiginninneq, tak. ilitsersuummi imm. 13.

Meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuineq:

- 1) tunngavissaqartillugu taamaallaat atorineqartassaaq
- 2) isumassuinermit perorsaanikkullu ikiuinermit taartaanngisaannassaaq
- 3) pisunut ataasiakkaartunut tamanut naleqqussaavigineqartassaaq
- 4) pisariaqarluinnartut sinnernagit atorineqartassaaq
- 5) pisariaqarluinnartut sinnernagit atorineqartassaaq
- 6) taamaaliornikkut anguniarneqartunut naammaginantumik inissisimaffeqassaaq
- 7) allatut ajornavitsillugu aatsaat atorineqartassaaq.

Pissaanermik atuineq pillugu kommunimut najugarisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut aammalu Naalakkersuisunut kii-salu meeraq illersuisoqarsimappat tassunga nalunaarsukkamik nassiussisoqassaaq nalunaarutiginnittoqarlunilu. Tamanna atuup-poq pissaanermik atuinerit akuerisanut aammalu akuerisaanngitsunut, tak. ilitsersuummi kapitali 8.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsisip kapitaliani 6-imi kalerrisaarutinut sumiiffissiuutinullu malittarisassat qaqugu qanorlu atorineqassanersut aammalu kimut atorineqassanersut allaaserineqarput.

Pissaanermik atuinermit tunngaviusumik periaatsit

5. Pissaanermik atuinermit malittarisassat tunngaviusumik periaatsit tulliuttut aallaavigaat:

- Akuliunnerup annikinnerpaaffianiinnissaa, tassa aaqiissutissap annikinnerpaaffianiinnissaa salliutinneqartuassaaq.
- Akuliunneq allatut ajornavitsillugu aatsaat atorineqartassaaq pisariaqarnerpaaffianilu taamaallaat atorineqartassalluni.
- Pisunut naapertuuttumik iliuseqarnermik tunngaveqarneq, tassa akuliunnerup siunertallu akornanni naapertuuttoqassaaq.
- Perorsaanikkut ikiunneq isumassuinerlu siulliunneqartuassapput pissaanermik atuinessamut qanorluunniit ittumut.
- Inuttut ataasiakkaartuunermit tunngaviusut, tassa inuup kiffaanngissuseqarneranut akuliunneq inummi pineqartumi maannakkut sunik pisoqarfiuneranut pisariaqartitaanullu naleqqussarneqassaaq, soorlumi inuup pineqartup pisariaqartitai allanut, ass. meeqqanut inuusuttunullu inissiivimmiittunut, akuliunnissamut naleqquttuunngitsumut tunngaviussanngitsut.
- Isertuannngissuseq, tassa inummut pineqartumut aamma/imaluunniit qanigisaasunut qanoq aamma sooq taamatut aalajangerqarnera ersarissuussaaq, soorlumi aamma meeqqat inuusuttullu aammalu angajoqqaavi malittarisassanik atuuttunik suleriaatsinillu ilisimatinnegarsimassasut.

- Inatsisunik tunngavissaqarneq, tassa inuup kiffaanngissuseqarneranut akuliunnermut ersarissunik inatsisitigut tunngavissaqartariaqarpoq.
- Inigisap inniminartuunera, tassa illumik misissuissamut aammalu allakkanik telefonilu atorlugu sianernernik nakkutiginninnerit inatsisitigut tunngavissaqartariaqarput.
- Nalunaarsuinnermut nalunaaruteqarnermullu, aalajangiinernut tunngavinnik naammagittaallioffissaqarnermullu piumasaqaatit immikkut ittut.

Akuliunnerup annikinnerpaaffianiitinnissaa aamma oqimaatigiissisinnaneq pissaanermik atuinermut atatillugu tunngaviupput pingaarnepaat ilaat. Pissaanermik atuiueq pillugu inatsimmi § 1 naapertorlugu pissaanermik atuiueq pisariaqarnerpaaffiinaanut killilerneqassaaq aammalu pissaanermik atuinikkut anguniarneqartumut naammaginnartumik sakkortussuseqassalluni.

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq aaqqiiniarneq sakkukinnerusooq naammassimappat, taava aaqqiiniarnerup sakkortunerusup atornissaa inerteqqutaasooq. Nalilersueqqissaarnerup kingorna pissaanermik atuiueq avaqqunneqarsinnaangippat, tamanna taava sapinngisamik qajassuarluinnartumik sivikinnerpaamillu aammalu pineqartoq allallu najuuttut eqqarsaatigilluinnarlugit piskasooq.

Inissiiffigisat pissaanermik atuiueq pillugu inatsimmi malittarisassanut pineqartunut ilaanngitsut

6. Isumaginninnermik suliaassaqaarfimmi pissaanermik atuiueq pillugu inatsisartut inatsisaanni imm. II naapertorlugu, pissaanermik atuiueq angajoqqaarsiani, kommune aqutigalugu angajoqqaarsiani, nammineq aqqissuussamik ilaqutariinnut inissiierni, nammineq inigisani, kollegiani aamma kollegiatut atorneqarsinnaasuni najugaqarfigisani inerteqqutaavoq.

Inissiivinnut taakkununga, allanullumi tamanut aamma, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinnermut inatsimmi illersuisariaqalerneq aamma ajornartuulernermi pisinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkat taamaattoq atuutissapput, tak. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinnermut inatsimmi § 9 aamma § 10.

Kapitali 2

Inatsimmut allamut attuumassuteqarnerit

Inatsisitigut killissat pingaarnertit

7. Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut pissaanermik atuinermut inatsisitigut killissat, Qallunaat Naalagaaffiata Tunngaviusumik Inatsisaani, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut ilanngunneqarsimasumi Europa-mi inuit pisinnaatitaaffiik isumaqatigiissummi taamaattumillu Kalaallit Nunaanni inatsisitut isigineqartariaqartumi, kiisalu isumaqatigiissutini ilanngusaanngitsuni, soorlu Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit (Børnekonvention) Naalaagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni aammalu Inunnt Innarluutilinnut Pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni (Handicapkonventionen), allassimapput.

Tunngaviusumik inatsimmi § 71

Inuup kiffaanngissusia ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq. Danmark-imut innuttaasooq kinaluunniit naalakkersuineq upperisarsiornerluunniit pillugit isumani, naggiugisani luunniit pissutigalugit, sukkulluunniit namminersorsinnaanermik arsaarneqarsinnaanngilaq.

Imm. 2. Namminersorsinnaanermik (kiffaanngissusermik) arsaarneqarneq taamaallaat inatsisitit najoqqutaralugit pisinnaavoq.

Imm. 3. Kinaluunniit parnaarussassatut tigusarinqartoq nal. ak. 24-t qaangiutsinnagit eqqartuussisumut sassartinneqassaaq. Tigusarinqartoq erninnaq iperarneqarsinnaanngippat eqqartuussisup pissuteqartumik pisuutitsissumik nalunaaruteqarnermigut sapinngisamik piaartumik kingusinnerpaamillu ul-lut pingasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqassasumik, aalajangissavaa parnaarunneqassanersoq, qimaanissaalu pitsaalliorlugu uppernarsaateqartumik iperarneqarallassappat aalajangerlugu qularnaallisaataasut suussanersut qanorlu annertutigissanersut. Aalajangersagaq tamanna Kalaallit Nunaanni atornissaani inatsisitigut allannguuteqartinneqarsinnaavoq allannguuteqarnissaq Kalaallit Nunaanni pissutsit naapertorlugit pisariaqarsorineqarpat.

Imm. 4-5...

Imm. 6. Pillaaniarluni eqqartuussineq atorneqartinnagu namminersorsinnaanermik arsaaraneq eqqartuussisunit aalajangigaanngitsoq takornartallu pillugit inatsisunik tunngaveqanngitsoq namminersorsinnaanermik arsaaraneqartup taannaluunniit sinnerlugu saqqummiussisup sulissutigittinniarpagu eqqortumik iliornerunersoq eqqartuussisunit allanilluunniit eqqartuussisinnaatitaasunit misilinneqaqqullugu saqqummiunneqassaaq. Tamatumani najoqqutassat erseqqinnerusut inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Tungaviumik inatsimmi § 71 kiffaangissusiagaanermut tunngassuteqarpoq. Aalajangersakkami ilaatigut allassimavoq, kiffaangissusiagaaneq inatsimmi tunngavissaqaruni aatsaat pisinnaasoq, tak. tunngaviumik inatsimmi § 71, imm. 2. Tamatumani saniatigut § 71-imi, imm. 6-imi allassimavoq, inuup allaffissornikkut kiffaangissusiagaasimasup kiffaangissusiagaanermik aalajangiineq tunngaviumik inatsimmi § 71-imi, imm. 6 naapertorlugu sakkukinnerusunngortinnissaanut eqqartuussivimmumt misilissinnaagaa.

Tungaviumik inatsimmi § 72

Angerlarsimaffik innimigisassaavoq. Illumik misissuineq, allakkanik pappiaraatinillu allanik arsaarinnineq kiisalu allakkerinermi, nalunaarasuartaateqarnermi oqarasuaateqarnermilu isertuussinissamik unioqqutitsineq, taamaaliornissamullu immikkut ittumik allatut iliorsinnaanermut inatsiseqanngippat, eqqartuussisup aalajangiineranik taamaallaat tunngaveqarluni pisinnaavoq.

Tungaviumik inatsimmi § 72 angerlarsimaffiup innimigisassaananermut tunngavoq, tassani ilaatigut pineqarlutik illumik misissuinaanerit aamma allakkanik aammalu pappiaraatinik allanik oqarasuaatigullu oqaloqateqarnermik misissuinerit. Angerlarsimaffimik misissuineq imaluunniit allaffigeqatigiinnernik oqarasuaatikkullu oqaloqatigiinnernik misissuinaasaq inatsisitigut tunngavissaqartariaqarpoq, eqqartuussisulluunniit aalajangiineranik pigisaqartariaqarluni.

Inuttut piginnaatitaaffiit pillugit Europa-mi naalagaaffiit isumaqatigiissutaat Allaaserisaq 3 aamma 5.

Allaaserisaq 3

Arlaannaalluunniit peqqarneequisumik naalliutsinneqassanngilaq aamma naakittaangaartumik nikanarsaataasumillu pineqassanani pillarneqassananiiluunniit.

Allaaserisaq 5

Kinaluunniit piginnaatitaavoq kiffaangissuseqarnissamut imminullu isumaanaatsuutinnissamut. Arlaannaannilluunniit kiffaangissusiiaasoqassanngilaq taamaallaat pisuni imaattuni aammalu periaasissatut inatsisikkut peqqussutaasumut naapertuuttumik pisuni pinnani: a) eqqartuussiviup aalajangiisinnaassusillip eqqartuussutaaq malillugu inummik inatsisit naapertorlugit kiffaangissusiiaaneq; b) eqqartuussiviup inatsisit malillugit peqqussutigisaanik malinnikkumangitsumik inatsisinut naapertuuttumik tiguaanermi allatulluunniit kiffaangissusiiaanermi imaluunniit naammassiniagassap inatsisitigut pisussaaffiliusaasup naammassineqarnissaa qularnaarniarlugu; c) inummik pisortanut inatsisit malillugit oqartussaassusilinnut sassartitsinissaq siunertarlugu inatsisinut naapertuuttumik tiguaanermi allatulluunniit kiffaangissusiiaanermi, pissutissalimmik pasitsaaneqarpat taanna pinerluuteqarsimasooq, imaluunniit pinerluuteqareernikkut qimaaniarissaa akornuserniartariaqartoq; d) inatsisit naapertorlugit aalajangiineq malillugu ukiumigut inuuttumik kiffaangissusiiaaneq taassuma nakkutigisaasumik perorsarneqarnissaa siunertarlugu imaluunniit inatsisinut naapertuuttumik kiffaangissusiiaaneq pisortanut inatsisitigut aalajangiisinnaatitaasunut sassartinneqarnissaa pillugu; e) inunnik nappaatinik tunillannartunik siaruatsaaliuniarluni, inunnik niaqulaanermik nappaatilinnik, imigassamik narkotikamilluunniit pinngitsuuisinnaanngitsunik angalaaginnartuunilluunniit inatsisinut naapertuuttumik kiffaangissusiiaaneq; f) inummik piginnaatitaananu namat iserniartumik akornusiiniarluni imaluunniit inummik nunamiit anisinniarnegalersumik nunagisaanulluunniit tunniunneqartussamik inatsisinut naapertuuttumik tiguaaneq allatulluunniit kiffaangissusiiaaneq.

Imm. 2-5.

Inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit Europami naalagaaffiit isumaqatigiissutaanni aamma tunngaviusumik inatsimmi § 71-imi kiffaangissuseqarneq illersorneqarpoq.

Isumaqatigiissummi allaaserisaq 3-mi allassimavoq, kinaluunniit naalliutsitaassanngitsoq imaluunniit inummut naleqqutinngitsumik nikanarsaataasumilluunniit pineqarnanilu pillarneqassanngitsoq. Nikanarsaataasumik pineqarnerit tassaapput ilaatigut nikassaasumik, asissuisumik allatulluunniit nikassaarpasissumik pineqarnerit.

Isumaqatigiissummi allaaserisaq 5-imi allassimavoq kinaluunniit kiffaangissuseqarnermik pisinnaatitaaffeqarlunilu inuttut isumannaatsuussasoq. Aammattaaq allassimavoq kinaluunniit kiffaangissusiagaassanngitsoq, taamaallaalli pisuni ersarinnerusumik allassimasuni aatsaat taamatut pisoqarsinnaasoq. Pisut allatorneqartut suunerisa ilagaat ukiukitsumik akuerisaasumik kiffaangissusiagaaneq, tassani meeqqap perorsagaaneranik nakkutilliinissaq imaluunniit meeraq eqqartuussivimmi oqartussaasumut aalajangiinnaatitaasumut sassartinnissaa siunertaralugu akuerisaasumik kiffaangissusiagaaneq.

Kinaluunniit tigusarinearnermigut allatulluunniit tigummigallarinearnermigut kiffaangissusiagaasoq, suliamik eqqartuussivimmut apuussisinnaavoq taassuma kiffaangissusiagaanerup eqqortuussusianik pilertortumik aalajangiinissaa pisinnaaqullugu.

Isumaqatigiissummi immikkoortoq 8-mi allassimavoq kinaluunniit inuunerminut aammalu ilaqutariit inuunerannut, angerlarsimaffianut allanullu allaffinneqateqartarneranut ataqineqartariaqartoq. Pisinnaatitaaffinnut taakkununga akuliunneq taamaallaat pisinnaavoq inatsimmi tamanna tunngavissaqarpat aammalu akuliunneq allaaserisaq 8, imm. 2-mi taagorneqartuni akuliusinnaanerni tunngavissaqartut allassimappat, akuliunnerlu siunertamut tunngatillugu naapertuuppat.

Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissut (Meeqqanut isumaqatigiissut) Allaaserisaq 12 aamma 37.

Allaaserisaq 12

1. Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat meeqqap, nammineerluni isummaminik saqqummiussinnaalereersup, isummaminik taamaattunik pissutsini meeqqamut nammineruttunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqaatiginnissinnaatitaanissaa; meeqqap isummamisutsaqqummiussai qassinik ukioqarnera aammalu inerisimassusia naapertorlugit pingaartinneqartassapput.
2. Tamanna siunertaralugu meeraq periarfissinniarneqartassaaq pingaartumik suliassatmeeqqamut tunngassutillit pisortanit imaluunniit nakkutiginninnikkut pisortaniteqqartuussivitsigootumik aalajangiiffiniarneqarnerini tamani oqaaseqaateqarnissaanutnammineerluni imaluunniit sinniisitut aallartitaq aqqutigalugu imaluunniit pisortaatitaq naleqquttoqaqqutigalugu naalagaaffiup eqqartuussiviini periaaserineqartatut naapertorlugit.

Allaaserisaq 37

Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat:

- (a) meeqqat arlaannaataluunniit naalliutsitaannginnissaa imaluunniit taassumunnga nikanarsaataasumik pineqanngisaannarnissaa. Toqumik pillaasarneq imaluunniit inuuneq naallugu parnaarunneqarnissaaq iperagaanissamut periarfissaqartitaanngitsoq eqqartuussutigineqarsinnaassanngillat pinerluutinun 18-it inorlugit ukiulinnit piliasunut;
- (b) meeqqat arlaannaataluunniit unioqqutitsisumik imaluunniit assigiinngisitsinikkut kiffaangissusiagaannginnissaa. Meeqqamik tigusarinnineq, tigummigallagassanngortitsineq imaluunniit parnaarussineq pigaangata inatsisit pequssutitaat malinneqartassapput, taamalu kingullerpaamik periarfissatut taamaallaat atorneqartariaqarlutik piffissamullu sapinngisamik sivikitsuinnarmut tunngatitatut;

c) meeqqap kialuunniit kiffaangissusiagaasimasup inuppalaartumik aammalu inuttut inunnguutsimiit inniminassuseqarneq ataqqillugu pineqarnissaa, ukiulu apequtaatillugit pisariaqartitsinera pingaartillugu. Meeraq pingaartumik kiffaangissusiagaasimasooq inersimasumiit avissaarsimatinneqartassaaq, traumat avissaarsimatitsineq meeqqamut ajoqutaassangatinneqangippat, ilaqtutaminullu attavignittarsinnatitaassaaq allaffigeqatigiittarnertigut tikeraarnertigullu, taamaallaat pissutsinik immikkut ittunik pissutissaqarsimatillugu pinani;

(d) meeqqap kialuunniit kiffaangissusiagaasimasup inatsisinik paasisimasalimmik allamilluunniit naleqquttumik piaarnerpaamik ikiortissarsissunneqarsinnaatitaanera aammalu kiffaangissusiianerup unioqqutitsisumik pisimasinnaanera pillugu eqqartuussivitsigoortumik imaluunniit pisortanut allanut aalajangiisnaatitaasunut, imminut attuumassuteqanngitsunut aalajangeriiffigisassanngortitsisinnaanera taamalu suliasanik taamatut ittunik tamanik piaarnerpaamik aalajangiisitsiniarsinnaanera.

Naalagaaffiit peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissutaanni allassimavoq meeqqat isummaminnik anitsisinnaanerannik qulakkeeriniffigineqassasut, isummallu meeqqap ukiui inersimassusaalu naapertorlugit naleqquttumik pingaartinneqassasut, soorlumi aamma meeqqat, meeraq inuusuttorluunniit pillugu ingerlatsinermut oqartussaasuni suliani tamani, oqaaseqarsinnaatitaassasut.

Naalagaaffiit peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissutaanni allaaserisaq 37-mi allassimavoq, meeraq kialuunniit inatsisit unioqqutillugit imaluunniit piumasaq malillugu kiffaangissusiagaassanngitsooq. Kiffaangissusiagaaneq periarfissatut kingullertut piffisamilu sapinngisamik sivikinnerpaamik taamaallaat pininnaavoq.

Aammattaaq aalajangerneqarpoq meeqqat kiffaangissusiagaasimasut inersimasunit avissaarsimatinneqassasut, avissaarsimatinneqarneq meeqqamut ajoqutaassangatinneqangippat. Aammattaaq aalajangerneqarpoq meeqqat kiffaangissusiagaasimasut inersimasunit avissaarsimatinneqassasut, avissaarsimatinneqarneq meeqqamut ajoqutaassangatinneqangippat.

Meeqqat kiffaangissusiagaasimasut tamarmik, kiffaangissusiagaanermik eqqortuussusia eqqartuussivimmut imaluunniit oqartussaasumut allamut naleqquttumut, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut aammalu illuinnaasiunngitsumut, misilitsisinnaavaat.

**Inuit innarluutillit pinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi
Allaaserisaq 14.**

Kiffaangissuseqarneq aamma inuttut isumannaatsuuneq

1. Nunat peqataasut qulakkiissavat, inuit innarluutillit allat assigalugit:
  - a) kiffaangissuseqarnermut aamma inuttut isumannaatsuunissamut pissaaffeqarnissaat,
  - b) inatsisinik unioqqutitsinikkut iluarisaannarsiornikkulluunniit kiffaangissusiagaanginnissaat, aammalu kiffaangissusiagaaneriit tamarmik inatsisit aalajangersagaannik tunngaveqarnissaat aammalu innarluuteqarneq pissutigalugu qaquguluunniit kiffaangissusiagaasoqannginnissaa.
2. Naalagaaffiit peqataasut qulakkiissavaat, inunnik innarluutilinnik kiffaangissusiagaasoqassappat suliap ingerlanneqarnerani allat assigalugit nunarsuarmi inuit pinnaatitaaffii malillugit qularnaveeqqutinik piumasaqartoqarnissaa aammalu iliuuseqartoqassasoq isumaqatigiissutip matuma anguniagaanik tunngaviinillu eqqortitsisunik, ilanngullugu naammaginarumik naleqqussaaneq.

Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanni immikkoortoq 14-imi aalajangersarneqarpoq, innarluutillit ukiui apequtaatinnagit unioqqutitsisumik imaluunniit piumasaq malillugu kiffaangissusiagaassanngitsut – assersuutigalugu inuit tarnimikkut ajuutillit inatsimmik atuuttumik tunngavissaqaratik aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsinneqassanngitsut. Innarlummik atugaqarneq kiffaangissusiagaassutaassanngilaq.

Tamatuma saniatigut innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip immikkoortoq 7-iani aalajangersarneqarpoq, naalagaaffiit atsioqataasut meeqqat innarluutillit meeqqat allat assigalugit inuttut pinnaatitaaffinnik aammalu tunngaviumik kiffaangissuseqartitaanernik tamanik atugaqartinnissaasa qulakkeeriiffiginissaannik aaqquussissasut, aammalu aaqquussinerit qulakkiissagaat meeqqamut pitsaanerusussat sianigineqarnissaasa salliutinneqarnissaat.

Innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 16-ip aalajangersarpaa inuit innarluutillit iluaqutiginninniarnermut, persut-tagaanermut atornerlugaanermullu illersorneqassasut, immikkoortoq 17-illu aalajangerpaa innarluutilik kinaluunniit timimigut tarnimigullu allat assigalugit innarligassaangissusaanik ataqineqarnissaa.

Inatsisinut allanut attuumassuteqarnerit

8. Meeqqanut inuusuttunllu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat inatsisinut allanut arlalinnut attuumassuteqarput.

Atuarfeqarnermut tunngatillugu inatsisitigut attuumassuteqarneq

9. Meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissitat meeqqat atuarianni atuartut imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaf-fimmi inissiivinniluunniit atuartinneqartut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. II-mi malittarisassat ataanni inissisimaneq ajorput. Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat taamaalillutik atuutinngillat meeraq inuusuttorluunniit atuariup nakkutillii-sussaanerata ataaniikkaangat.

Eqqartuussiveqarneq

Inatsisitigut eqqartuussisarnermik inatsimmut attuumassuteqarneq

10. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit pineqaraangata, taakkununga aallaaviussaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi isuman-naallisakkami tigummineqarallarnissaaq inuusuttoq tamatumunnga akuersisimappat, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarner-mut inatsimmi § 361. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit immikkoortortami isumannaallisakkami taarsiullugu tigummineqarnermin-ni najugallit, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat ataanniipput.

Inuusuttut, eqqartuussisarnermi inatsimmi malittarisassat malillugit tigummineqarallarnermut taarsiullugu immikkoortortani isu-mannaallisakkanut inissinneqarsimasut, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi pulaarneqartarnermut allaffigeqati-giittarnermullu malittarisassat § 379-ip, § 380-ip aamma § 381-ip ataanni inissisimapput.

Kapitali 3

Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inunnut pineqartunut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat

11. Malittarisassat meeqqat inissinneqarfimminniinnerinnaanni atuunneq ajorput, aammali atuuttarlutik meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup paarsinerata nalaani, assersuutigalugu paaqqinniffiup sulisuilu angalatillugit. Ulloq unnuarlu paaq-qinniffiup sulisui, taamaaliortariaqarpat, kisimik pissaanermik atuisinnaapput.

Meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuisoqarsinnaavoq tamanna aatsaat tunngavissaqarpat aammalu isumassuinerneq isu-maginninnikkullu perorsaalluni ikuiunneq taarsiullugu atorneqanngisaannassalluni. Pissaanermik atuineq pisariaqarluinnartu-nut killilerneqassaaq aammalu pissaanermik atuinikkut anguniakkanut naapertuutissalluni. Akuliunnerup siunertallu akornanni imminnut naapertuuttoqassaaq. Pissaanermik atuineq taamaalilluni allamik periarfissaarunnermiinaq atorneqartassaaq.

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni imm. II-mi allassimavoq, meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqartunik inatsit malillugu qaqugukkut pis-saanermik atuisoqarsinnaanersaq.

Inuit pineqartut

12. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi akuliunneq pillugu malittarisassat, meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaq-qinniffinni aammalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani inissisimasunut taamaallaat atuupput. Meeqqap inuusut-tulluunniit inissinneqarfiata qanoq ittuunera taamaalilluni aalajangiisuussaaq pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik sor-lernik atuinissamut, aammalu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat meeqqamut inuusuttumulluunniit qanoq atsigisumik atuutinneqassanersut. Inuusuttunut taarsiullugu tigummigallarneqartunut, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut ina-tsimmi § 361, pillarneqartunut, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassat saniatigut pulaartoqarnermut aamma al-laffigeqatigiittarnermut, immikkoortortaqaarfinnut isumannaallisakkanut utertitsinerneq anisinnaanermullu akuersissutinut malitta-risassat immikkut ittut arlalit atuupput.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut meeqqat inuusuttullu timimikkut tarnimikkullu piginnaanikillisimasut angerlarsimaffiullu avataanut inissinneqarsimasut aammattaq pineqarput. Sullinniakkani taakkunani meeqqat inuusuttullu amerlasuut inissinneqarnerinut pissutaasoq, meeqqap inuusuttulluunniit piginnaanikillisisaneranik tamakkiisumik ilaanna-

kortumilluunniit tunngaveqartinneqassaaq, sullinniakkanili taakkunani pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat sorliit atuut-tussaanerannut inissinneqarfiup qanoq ittuunera aammattaaq aalajangiisuusaaq, tassani aamma pineqarluni meeraq inuusut-torluunniit oqlisaassinerup ilaatut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi ulloq unnuarlu inissinneqarsimappat.

Inuusuttut 18-ileereersimasut suliniuteqareernermi malinnaavigineqartut, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassa-nut ilaangillat, tassanilu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinnermut inatsimmi § 9 aamma § 10 illersuisinnaatitaanermut allatullu ajornartumik illersuisariaqalernerumut tunngasut kisimik atuupput.

Inuusuttut 18-ileereersimasut annertuumik ataavartumillu tarnimikkut piginnaanikillisimasut pisortanit inuttut suliasatigullu ikiorneqartunut kiisalu isumaginninnikkut perorsaanermik ikiorneqartut, nakorsarneqarlutillu paarineqartut, imaluunniit suliasa-qartinneqarnermik neqeroofigineqarsimasut il.il. isumaginninnermik suliasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni imm. III-p ataani inissisimapput.

Kapitali 4

Pissaanermik atuineq, isumaginnittussaatitaaneq perorsaanermilu tunngaviusut

Pissaanermik atuineq inerteqqutaavoq

13. Meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissisimasut, aamma isumannaallisakkani, inuttut ataasiakkaatut asse-qanngitsutut ataqqineqassapput.

Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik iliorfiginninneq inerteqqutaavoq. Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik iliorfiginninneq iternga tikillugu qanoq paasineqassanersut oqaatigineqarsinnaanngilaq.. Oqaasissat iliuuserineqartussallu killissaat inissiiffimmi periaatsinut aqqissuunneqarlutillu aalajangiusimaneqartariaqarput, soor-lumi aamma pissutsit taakku inissiiffigisamik nakkutillinerup ilaatut oqaloqatigiissutigineqartariaqartut. Pissaanermik atuineq inerteqqutaasooq aammattaaq tassaasinnaavoq timikkut pissaanermik atuineq.

Pisut matuma ataani allattorneqartut assersuutaapput, missiliunneqartariaqarlutillu pisup qanoq ataqatigiinneranut aammalu pisumut aalajangersimasumut.

Nikassaasumik iliorfiginninneq ass. tassaasinnaavoq meeqqap inuusuttulluunniit sulisunit, meeqqanut inuusuttunullu allanut nuanniitsunik eqqartorneqarnerminik tusaasoornera.

Asissuineq tassaasinnaavoq meeqqap inuusuttulluunniit meeqqanut inuusuttunullu allanut sulisunit illaruaatigineqartinna – imaluunniit sulisup meeqqat inuusuttullu akornanni illaruaatiginninnermik tusaanngitsuusaarinninna qisuariafiginagulu aammalu uparuaaviginagu.

Nikanarsaataasumik iliorfiginninneq ass. tassaasinnaavoq meeqqap inuusuttulluunniit sulisunit oqarfigineqattaartuarnera naqqissorneqattaartuarneralu imaluunniit akerliligassaanngitsumik nuannngitsumik pineqarnera imaluunniit sulisunit nuanniitsumik ilaginnagaanera.

Timaasigut attuilluni pillaaneq inerteqqutaavoq, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq, meeqqat inuusuttullu annersarnerisigut allatullu persuttarnerisigut pillarneqassanngitsut.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisagaanngitsuni meeqqat inuusuttullu inaannut parnaarusimaqqusaanngillat.

Meeqqat inuusuttullu nikissinnaajunnaarlugit aalajangersoqqusaanngillat. Aalajangerlugit nikissinnaajunnaartitsinermi pineqarput qitequtinik, paffinnut qilerutinik, isikkanut qilerutinik, timimilluunniit nikitsaaliussutinik pinngitsaaliussutitut atuineq, allatullu ittunik aalajangerlugit qilersuineq.

Isumaginnittussaatitaanerup annertussusaa

14. Angajoqqaatut oqartussaassusilik meeqqaminik isumassuisussaaq, tassani aamma pineqarluni ullormut isumassornissaa, naammattunik nerisaqarnissaa, atisaqarnissaa ineqarnissaalu qulakkeerneaqqullugit kiisalu meeqqamut namminermut tunngasunik aalajangiisarnissaaq, ass. atuarnernanut tunngasunik.

Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataani inissisimasut, isumassorneqarnissamik toqqissisimanissamillu aammattaaq pisinnaatitaaffeqarput, aammalu meeqqat inuusuttullu allat assigalugit ataqqineqartussaallutik. Meeqqanullu inuusuttunullu

taakkununga isumassuisussaatitaasoq, meeqqap inuusuttulluunniit angajoqqaavi sapinngisamik peqataatillugit, tassaavoq kommunalbestyrelse, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1.

Kommunalbestyrelsep inissinneqarfissaq aalajangigassaraa aammalu meeqqap paarineqarnera, perorsarneqarnera ilinniartitaaneralu isumagissallugu kiisalu allatigut meeqqamut namminermt tunngasut pisariaqarfiisigut aalangiiffigis-sallugit.

Imm. 2. .

Imaappoq, meeraq inuusuttorluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqaraangat kommunip meeqqamut inuusuttumulluunniit akisussaaffik annertoq tigusarpaa, tassani aamma pineqarlutik isumassorneqanissaat toqqissisimanissaallu, aammalu meeqqap inuusuttulluunniit atuarnanarut il.il. tunngasunik pisariaqartumik aalangiisogartarnerani. Angajoqqaat, ajornanngippat, inissinneqarnerup nalaani meeqqamut inuusuttumulluunniit angajoqqaatut sulii inissisimajuassapput.

Meeqqanut inuusuttunullu inissiiffinniittunut isumaginnittussaaneq toqqissisimatitsisussaaneerlu makkuninnga imaqarpoq:

Alliartornerata ingerlajuarnissaanik aammalu inersimasunut qanittumik allanngujaatsumillu atassuteqarnermik ingerlatsiviusunik toqqissisimasumillu isumagineqarfisassaaniq qulakkeerinnineq, ilaatigut meeqqap inuusuttulluunniit ilaqtaminut allanullu attaveqarfisaganut tapersorneratigut.

- Meeqqap inuusuttulluunniit ineriartorfigisnaasaanik aammalu inoqatinut attuumassuteqarnissanut attaveqartarnissanullu piginnaanngorsarnissaanik qulakkeerinnineq.
- Meeqqap inuusuttulluunniit atuarnanarut tapersornera aammalu ilinniakkamik naammassinninnissaanik periarfissinera.
- Meeqqap inuusuttulluunniit peqqissusaata alliartorneratalu siuarsarnissaa.
- meeqqap inuusuttulluunniit inersimasutut inuunermi nammineersinnaanissaanut piareersarnera.

Tamakku saniatigut pingaaruteqarlunnarpoq meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittut inunnik allanik peqateqarnermi ileqqunik malittarisassanillu nalinginnaasunik aammalu inuiaqatigiit qanittuminniittut sunniivigeqatigiinnerannik ilinniarnissaat.

Inissiiviusumi sulisut taakkuussapput ulluinnarni meeqqap inuusuttulluunniit isumagineqarnerannik toqqissisimanissaanillu qulakkeerinnittussat, aammalu meeqqap inuusuttulluunniit pisariaqartitaanik, perorsarneqarneranik ineriartorneranillu qulakkeerinnittussat, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 31. Meeqqamik inuusuttumulluunniit inersimasunut qanimut allanngujaatsumillu attaveqarnermik neqerooruteqartunut inissiisoqassaaq. Kommunip inissiivillu iliuuseqarnermik suliaqarnerminni isumassuinerminnilu, meeqqap inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiittup immikkut illuinnartumik ikiorneqarnissamik tapersorneqarnissamillu pisariaqartitsineri sillimaffigissavaat, tassani aamma pineqarlutik meeqqat inuusuttullu ass. imminnut innarliissutaasunik pissusilersortut imminornissamillu eqqarsaatillit. Sulisut taamatuttaaq isumagissassaraat meeqqat inuusuttullu inissinneqartut akornanni imminnut nakuuserfiginnginnissaat.

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit ilaatinneqarnissamik, aalajangeeqataanissamik namminneerlutillu aalajangeeqataanissamik pinnaatitaaffeqarput. Taamaattumik meeqqap qassinik ukioqarnera, piginnaasaqassusaa inersimasusaalu naapertorlugit iliuuseqarnermut meeqqap isumaata ilaatinneqarnissaa qitiusumik tunngaviuvoq, aammalu piareersaneq pineqartoq taassumalu naammassineqarnera sapinngisamik meeraq inuusuttorluunniit oqaloqatigisarlugit ingerlanneqartassaaq.

Meeqqanik inuusuttunillu attaveqatigiinnermik ajornartorsiuteqanngitsunik imaluunniit annertuumik ajornartorsiuteqartunik perorsaanermik suliaqarnermi, aamma meeqqani inuusuttunilu oqaatsinik atuisinnaanngitsuni imaluunniit killiliimmik atuisinnaasuni, qulakkeerneqassaaq meeqqap inuusuttulluunniit kissaataasa isumaatalu periaatsitigut allatigut anninneqarnissaat aammalu meeqqap inuusuttulluunniit allat nalgilugit ataqineqarnissaa. Sulisut attaveqatigiinnikkut piginnaasaat, nalunaarniakkanik qanoq paasinnittarnerat aammalu piginnaanikillinerminnut taarsiullugu qanoq pissusilersortarnerinik suliamikkut ilisimasaqarnerat pingaaruteqarput aammalu meeqqat inuusuttullu attaveqatigiinnermik annertuumik ajornartorsiutillit pissutsinut imminnut tunngasunut inatsisitigut aalajangiikkamik sunniuteqarnissaasa angunissaannut pisariaqartinneqarlutik. Tamanna meeqqamik inuusuttumulluunniit timikkut pissaanermik atuinermt aqqutaasinnasunut nalinginnaasunut aammali akerleriinnermik naammagittarfiginnginnunnaarnenillu pinaveersaartitsinernut atuuppoq.

Meeqqamik inuusuttumilluunniit ullormut isumaginninnermi inissinneqarfiusumi pisoqalersinnaavoq meeqqap inuusuttulluunniit kissaataasa sulisullu pineqartumut suup pitsaanerpaanera pillugu nalilersuinerisa imminnut akerlerinnerannik. Tamanna ilaannikkut pisariaqartitsilersinnaasarpog timaasigut attorlugit qanoq ilinissaannik ilitsersuinermik, pingaartumik meeqqanik suli atualinngitsunik, taamaaliornikkut pinngitsoortinniarneqartarmat meeqqap peqqissusaanik ineriartorneranilluunniit innarliinissaq. Timaasigut attorlugit qanoq ilinissaanik ilitsersuineq tassaasinnaavoq meeqqap tuianut assaap ilinera imaluunniit assaatigut tigullugu aqqusinikkut ikaannera. Periaaseq taamaattoq pisut ilaanni meeqqap isumagineranut ilaasinnaavoq, iliutsimullu tunngaviusoq inissiiviusup meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffiinnittunik najugaqarfinniittunilluunniit isumaginninnermik pissaaffeqarnerup ilaatut isigineqarsinnaavoq.

Meeqqanik inuusuttunillu aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsineq inerteqqutaavoq. Aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsinnermi pineqarput qitequtinik, paffinnut qilerutinik, isikkanut qilerutinik, timimilluunniit nikitsaaliussutinik pinngitsaaliussititut atuineq, allatullu ittunik aalajangerlugit qilerussineq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit meeqqat inuusuttullu nakkanginnissaat pillugu issiavimmut assakaasulimmut iluaqutinulluunniit allanut, siniffimmut, issiavimmut imaluunniit anartarfimmut aalajangerlugit qilerunnerannut tunngasunik aalajangersagaqanngilaq.

Meeqqap inuusuttulluunniit annertuumik timimigut ajoqusissutigisinnaappagu, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31-mi imm. 1 naapertorlugu meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugallit ilaatigut isumagineqartussani pisut ataasiakkaarlugit nalilersuiffigineqartariaqarput meeqqamik inuusuttumilluunniit isumaginninnerup ilaatut issiavimmut assakaasulimmut, siniffimmut imaluunniit iluaqutinut allanut aalajangersornissaa pisariaqassanersoq, assersuutigalugu oqorutit nakkarnaveeqqutaat, issiavik, biilnik angalanermi qilerutit immikkut ittut anartarfinnulluunniit qilerutit annoraamerngit atorlugit. Taamaattoq tamatigut periaatsit sakkukinnerusut atorneqarsinnaanerat nalilersorneqartassaaq, ass. meeraq uppeqqaasuuppat aammalu timimi ilaani nukillaarsimasuuppat imaluunniit akulikitsunik noqartoortuuppat siniffimmiit nakkatsaalineqarsinnaavoq madrassip natermut qanillineratigut.

Meeqqat inuusuttullu piginnaanikillimasat timaasigut ikiorsernissaat, aalajangerissaat aammalu ass. uffarnissaannut, kigitigissarnissaannut atisalersornissaannullu qanoq ilinissaannik ilitsersuineq pisariaqartinneqarsinnaasarpog, aamma meeqqanut annerusunut inuusuttunullu. Meeqqap inuusuttulluunniit timimigut, oqaatsitigut allatulluunniit attavigineqarnermigut taamatut ikiorneqarnissani iliuuseqarnermigut akerlerinngippagu, nukersorfiginninneq pillugu malittarisassat ilaattut ikiuineq isigineqassanngilaq meeqqalli isumagineqarnerata ilaatut isigineqassalluni. Meerarli inuusuttorluunniit akerliuppat, timaatigut attorlugu ikiorsiniarneq unitsinneqassaaq, attorsimajunnaarnerata kingunerisaanik meeqqap ajoqusersinnaanera aarlerinarsimangippat. Pisuni taamaattuni isumaginninneq ikiuinerlu allatut ingerlanneqarsinnaanersoq anguniarneqassaaq, taamaalilluni pissaanermik atuineq atorneqassanngimmat, soorlumi aamma pissaanermik atuineq nalunaarsorneqarlunilu nalunaarutigineqartussaasoq.

Isumaginninnerup timikkullu pissaanermik atuinerup killissaa

15. Pissaanermik atuinerup annertussusaa aammalu meeqqap inuusuttulluunniit akerliunerata annertussusaa tunngaviulluinnartussaapput tamatuma isumaginninneruneranut imaluunniit timikkut pissaanermik atuinermut. Meeraq inuusuttorluunniit malinneqqullugu tuisigut eqinnera assersuutigalugu isumassuinerlut isigineqarsinnaavoq. Meeraq inuusuttorluunniit malinnissimappat, tamanna isumaginninnerlut suli isigineqassaaq. Meeraq inuusuttorluunniit iliuuseqarnermigut akerliuppat, timaatigut attornera unitsinneqassaaq, taamatullu iliortoqassaaq meeraq inuusuttorluunniit eqissimajunnaarneratigut aatsaat navianartorsuilissanngippat. Aalajangerlugu tigummineqarneranik ingerlatitsinnarnerup taamaalilluni pisariaqartippaa, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 5-ip naammassineqarsimanissaa, tassalu inimi ataatsimoorfiusumi najuutiinnarnissap illersorneqarsinnaannginnera imaluunniit meeraq inuusuttorluunniit imminut navianartorsioertissinnaasoq allanillu navianartorsioertitsinnaasoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuisa sulisullu ataasiakkaarlutik akisussaaffigaat meeqqap inuusuttulluunniit isumagineqarnera eqqarsaatigalugu timaatigut attorlugu qanoq ilinissaanik ilitsersornera allatulluunniit akuliuffigineranik iliuuseqarnerq, timaa attorlugu pillaanertut isikkoqalinnginnissaa, tassa timi atorlugu meeqqamik inuusuttumilluunniit iliuuseqarluni akerliusumik pissaanermik atuinertut.

Meeqqanut inuusuttunullu piginnaanikillimasanut tunngatillugu meeqqap inuusuttulluunniit attaveqarniartarnera nalunaarniartarneralu immikkut eqqumaffigineqassaaq, meeqqanummi inuusuttunullu paasinnittaatsimikkut aamma attaveqarniarnermikkut piginnaanikillimasanut iliuuseqarnermikkut akerliliinernerat itigartitsiniarneralluunniit ajornakusoornerusinnaasarmat.

Aaqqiagiinnginnerit minnerpaaffianneqqullugit meeqqat inuusuttullu perorsarneqarnerminnik, ikiorneqarnerminnik isumagineqarnerminnillu akuersaarnissaannik kajumissaarneqarnissaat inissiiffiusuni anguniarneqartuassaaq. Meeqqamut inuusuttumul- luunniit pitsaanerususaaq eqqarsaatigalugu akuersaarneqarsinnaasumik, meeraq inuusuttorluunniit peqatigalugu ikiueriaatsinik meeqqap inuusuttulluunniit akuerisinnaasaanik sulisut nassaarniartuassapput. Aaqqiagiinnginnerit oqaloqatigiinnikkut qaangerniarneqartarnissaat taamatuttaaq anguniarneqassaaq, tassani ataatsimoorluni aaqqiussutissaaq naleqqunnerpaaq

tamanilla akuerineqarsinnaasoq anguniarneqartassalluni. Tamanna aamma atuuppoq meeraq inuusuttorluunniit iliuuserisassanut suliamik ilisimasaqarneq aallaavigalugu isumaginninnermi pisariaqartutut isigineqartunut itigartitsigaangat akerliugaangalluunniit. Aaqqiagiinninnerit akerleriinnerilluunniit sakkortusinissaat aaqqinneqarsinnaangitsumillu akerleriinnngornissaat pinaveersimatilluinnartariaqarput.

Meeraq inuusuttorluunniit isumagineqarnermut pisariaqartumut akerliujuaannarpat, najugaqarfigisap angajoqqaatut oqartussaassusilik, kommune inissiisimasoq allalluunniit attuumassuteqartut qaangiissutaasinnaasunik oqaloqatigissavai. Tamanna pisariaqalersinnaavoq meeraq inuusuttorluunniit nakorsaatitorumangippat, atuariatorumangippat najugaqarfimminiilluunniit qimaappat.

Meeqqap inersimasullu attaveqatigiinneranni kipisoqarnera, meeqqap paasineqanngitsutut misigisimanagera imaluunniit meeqqap imminut pisut siunissanilu pillugit nalorninartorsionera pissutaasinnaapput najugaqarfigisani ulluinnarni sulineri akerleriinnnguutaasinnaasut. Pisut pissaanermik atuineri kinguneqalersinnaasut sakkortusinnginnissaat anguniarlugu, meeqqamik aalajangersimasumik akerleriissuteqartarnerit pissutsit akerleriilernerit sunniutilit misissorneqartariaqarput.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiinnittut meeqqat inuusuttullu ilarpassui misigissutsiminnit killinneqarlutik nillianikkut, naammagittaalliulernikkut kamassaqarnikkullu sakkortuumik qisuariaateqartarput. Taamaattumik meeqqat inuusuttullu misigissutsiminnik naammagittaannerannillu paasinnittumik saaneqartarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaakkaluartoq meeqqat inuusuttullu pineqartut misigissusaasa sakkortuut aammalu inersimasunik aammalu meeqqamik inuusuttunillu allanik akerleriissuteqartarnerisa aqqikkiartornissaat pillugit ilinniartitsissutigineqartariaqarput. Periaatsit qanoq ittut naleqquttuunerannut meeraq inuusuttorluunniit pineqartoq aammalu meeqqat inuusuttullu ataatsimoortut apeqquataassapput. Meeqqanut inuusuttunullu sakkortunermik qisuariatartunut ass. eqqarsaatigineqarsinnaavoq paasinnittaatsimik suliarinneriaaseq atorlugu kamannernik akerleriinnernillu suliarinnittarnerit periaatsit atorineqartartut atorineqarsinnaanerit.

Inissiivimmi meeqqamik inuusuttumilluunniit perorsaanerup inersimasumit meeqqap inuusuttulluunniit tatigisaanit aammalu meeqqap inuusuttulluunniit immikkut ittumik pisariaqartitaanik qisuariatarneranillu ilisimannilluartumit, tassunga ilanngullugit sunik tunngaveqartarneranik ilisimannittumik, ingerlanneqartarnissaa pingaartilluinnartariaqarpoq.

Inissiivinni toqqissisimanartumik avatangiiseqarnissap pilersikkiartornerani iliuusissanik ilisimannereernissaq pingaarutillit ilagilluinnarpaat, taamaattumillu aamma akerleriinnernik pissaanermillu atuineri pinaveersimatitsinerni pingaaruteqarluni. Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiinnittunut iliuusissanik ilisimannereerineq tassaavoq, paaqqinniffiup inissiiffiilluunniit ulluinnarni ersarissunik aalajangersimasunillu sinaakkutaqartitsinera, tassanilu aamma sinaakkusiinneqarsimasut tamakku tunuliaqutaannik meeqqamik inuusuttumilluunniit paasissutissiinerup qulakkeerneqarsimanissaa.

Inissiiffiusuni aqutsisut akisussaaffiginninnerisa saniatigut, nakkutilliineri oqartussat nakkutilliinerisa ilaattut pissusissamisoorpoq meeqqat inuusuttullu isumagineqarnerisa qanoq suliarineqartarnerannik aamma eqqumaffiginninnissaq, immikkut ittunik ajornartorsiuteqarnerisooq, akerleriinnerit akuliuinnerilluunniit aalajangersimasunik ilisarnaateqarnerisut, tamakku pisunut aalajangersimasunut, meeqqamut inuusuttumilluunniit aalajangersimasumut imaluunniit sulisunut aalajangersimasunut tunngassuteqarpata.

Suliffimmi malittarisassat (aaqqissuussaanernut tunngasut)

16. Paaqqinniffinni najugaqarfigisaniluunniit pitsaasunik allanngoqattaanngitsunillu atugaqarnissaaq qulakkeerniarlugu suliffimmi aaqqissuussisoqartariaqarpoq malittarisassartalimmik ulluinnarni malinneqartussanik. Inuit arlallit illumi ataatsimi najugaqatigiillutillu sulissagaangata inini ataatsimoorfinni paaqqinniffimmi imaluunniit najugaqarfigisaaq tamaat ataasiusutut isigalugu akuerineqarsinnaasunik malittarisassaqaarnissaaq pisariaqarsinnaasarpoq sumiiffit suliasaminnik atuuffimminillu pitsaanerpaamik suliaqarsinnaanissaat qulakkeerumallugu.

Paaqqinniffiup najugaqarfiilluunniit aqutsisuisa, sulisut aamma meeqqat inuusuttullu suleqatiginerisigut/oqaloqatiginerisigut, taakkuupput suliffimmi malittarisassanik aalajangersaanissamik piginnaatitaasut.

Suliffimmi malittarisassat inunnit malittarisassanik malinnittussaasutut naatsorsuutigineqartunit ilisimaneqartussaapput, taamaattumik malittarisassat allasimasariaqarput aammalu meeqqamut inuusuttumilluunniit kiisalu angajoqqaatut oqartussaassusilimmut inissinneqarnerup aallartinnerani aammalu malittarisassat allanngortinneqaraangata, tunniinneqartassallutik.

Meeraq inuusuttorluunniit attaveqarniarnermigut imaluunniit paasinnittaatsimigut piginnaanikillimappat qulakkeerneqassaaq meeqqap inuusuttulluunniit tassunga paasiuminartumik malittarisassanik paasitinneqarnissaa.

Suliffimmi malittarisassat aqqissuussaannermut tunngasut ilaattut isigineqassapput. Aqqissuussaannermut tunngasuni meeqqat inuusuttullu paaqqinniffinni najugaqarfinnilu inissisimaneranni iliuuserineqartussanik malittarisassiuussinernillu imaqrput, aammalu paaqqinniffiup najugaqarfiuulluunniit siunertaanik tunngavilersugaassallutik. Aqqissuussaannermut tunngasut taamaalillutik malittarisassanik imaqarsinnaapput aammalu paaqqinniffinni pitsaasunik sinaakkuteqarnerup pigineqaannarnissaa siunertaralugu meeqqanut inuusuttunullu iliuusissat malittarisassiaasimassallutik. Assersuutigalugu piumasarineqarsinnaavoq meeqqat inuusuttulluunniit ineeqqaminni torersaasassat, paaqqinnittarfimmi eqqiluisaartuunissaq eqqarsaatigalugu. Malittarisassalli aalajangerneqartut iliuutsillu aalajangersakkat tunngavigalugit iliuuserineqartut, inuup kiffaangissuseqarneranik annertuallaamik annikillisisannngillat allatulluunniit artorsartitsilissanatik, tak. ilitsersuutip immikkoortuani 5-imi pisunut naapertuuttumik iliuuseqarnermik tunngaveqarneq. Suliffimmi malittarisassat taamaalillutik malittarisassiuusisinnangillat kiffaangissuseqarneq pillugu pisinnaatitaaffeqarnerut tunngaviusumik inatsisini inatsiliuussanut akuliuttunik. Inuup kiffaangissuseqarneranut piginnittuusinnaanerannullu akuliunnerut, illumik misissuinerut inuullu pigisaanik misissuinerut, allakkanik telefonimillu nakkuttilliinerut, aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsinerut, quumik misissuinerut, timikut pissaanermik atuinerut il.il. inissiiffiusup taamatut iliuuseqarnissaminut inatsisini immikkut tunngavissaqartussaavoq, taamaattumik akuliunnerit taamatut ittut aqqissuussaannermut tunngasut aallaavigalugit tunngavilersorneqarsinnaangillat.

Suliffimmi malittarisassanut ilaasinnaapput eqqiluisaannermut malitassat minnerpaaffissaat, pujortartarnermut malittarisassat, mobiltelefonip atornerqarnissaanut malittarisassat, meeqqat inuusuttullu qaqugu innarnissaat, inigisani qaqugu eqqissisoqarsimanissaa kiisalu piffissat neriffissat, fjernsynerfissat, qarasaasiamik atuinnissat pillugit malittarisassat, qaqugu pulaartoqarsinnaanerit aammalu allattukkat avataasigut pisussanut inissiiffiup malittarisassai.

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaammik angallattakkamik atuinnissannut malittarisassat inissiiffiusup anguniagaanut sanilliullugit aalajangersorneqarsinnaapput. Taamaalilluni meeqqat inuusuttullu mobiltelefonimik tigummiqaangittarsinnaanerut malittarisassiuunneqarsinnaavoq, ass. atuarnerup nalaani nerinerullu nalaani, tamanna atuartinneqarnermut ataatsimoornermullu akornusersuutassammat. Tamatuma saniatigut ass. aalajangerneqarsinnaavoq meeqqat inuusuttullu unnuami sinissinnaaqullugit oqarasuaatiminnik angallattakkamik tunniussisarnissaat. Ataatsimoorarneq eqqarsaatigalugu oqarasuaat angallatagaq atorlugu oqaloqateqartarnerup tamarmi inimi ataatsimoorfiusartumi pisannginnissaa meeqqalli inuusuttulluunniit inaanni pisarnissaa pillugu malittarisassiuuttariaqarsinnaavoq. Tassa taamaalilluni piviusorsiorumik tunngaveqartunik suliffimmi malittarisassaqarsinnaavoq oqarasuaammik angallattakkamik atuinnissamut annikillisisunik.

Inissiiffilli oqarasuaammik angallattakkamik atuisinnaanerup mattutivinnissaa pillugu malittarisassiorsinnaangilaq. Kommunemi najugarigallakkami kommunalbestyrelse kisimi piffissamut aalajangersimasumut angajoqqaat imaluunniit attaveqaatip aammalu meeqqap inuusuttulluunniit akornanni ass. mailikkut attaveqatigiittarnermik imaluunniit oqarasuaatip aqquaanik matusinissamik aalajangiisuusinnaavoq, imaluunniit politiusinnaallutik tigummigallarneqarnissaa siunertaralugu meeqqap inuusuttulluunniit immikkoortortami isumannaallisakkami tigummineqarallarnerani oqaloqateqartarnissaanut allatulluunniit attaveqartarnissaanut itigartitsisinnaasut. Oqarasuaammik angallattakkamik aamma internetimik atuisinnaanerut tunngatillugu allanik allassimasoqarpoq ilitsersuutip imm. 22-ianiit 24-ianut.

Pissutissaqavissumik allatut iliortariaqassappat, ass. piffissamut innarfiusussamut qassinik ukioqarnerup apeqquaanera imaluunniit meeqqat inuusuttullu piginnaanikillisisimanerannik eqqarsaatiginnittariaqarneq pissutigalugu, suliffimmi malittarisassaliat paaqqinniffimmiittunut tamanut najoqqutatut atuutissapput.

Pisoqarsinnaavoq suliffimmi malittarisassat atortinneqartariaqarnerannik pisariaqalersitsisunik – assersuutaasinnaavoq inuusuttup illup iluani cigaritsimik pujortarnera. Inuusuttup illup iluani pujortarunnaarnissaa siunertaralugu imaluunniit pineqartoq tuiatigut attorlugu silamat aninissaanik ikiorneratigut/timaatigut attorlugu qanoq ilinissaanik ilitsersorneratigut, inuusuttumik isumaginninneq aamma eqqarsaatigalugu oqaatsitigut imaluunniit pineqartoq timaatigut attorlugu nalunaarniarneq ersersinneqassaaq.

Suliffimmi malittarisassanik atuutsisinnissaq siunertaralugu meeqqat inuusuttullu inissinneqarfimmiittut akuliuffigineqarneranni, tuianut assak tutsillugu perorsaanerlu atorlugu akuliunnikkut nalunaarniarneq ersarissumik piviusorsiorumillu taamatut akuliunneq nalilersorneqassaaq, tamatuma aamma sakkortussusaa, pisariaqarsimansoq inissiiffiup siunertaasa isumaginissaat eqqarsaatigalugu. Tassani aamma atuuppoq akuliunnerup annikinnerpaaffianitinnissaa. Tassa akuliunneq – oqaatsit timiluunniit atorlugu pisimappat – aatsaat atornerqarsinnaavoq perorsaanikkut akuliunnerit aammalu akuliuteriaatsit annikinnerusut taamatulli naleqqutsigisut periarfissaanngikkaangata, tak. ilitsersuutip imm. 5. Inuusuttoq inimi pujortarfigeqqusaanngitsumi pujortarpat, inuusuttup cigaritsiutai taamaalilluni arsaarinnissutaagallarsinnaangillat inuusuttoq tassani pujortannginnissaanik inimilluunniit qimatsinissaanik kajumissaaqqaarsimannngikkaanni kiisalu oqaatsit atorlugit ersarissumik ersersimannngikkaanni inuusuttup suliffimmi malittarisassanik malinninnissaa kissaatigineqartoq.

Akuliunnikkut suliffimmi malittarisassanik atuutsisinnissaq siunertaasimappat, tamanna timi atorlugu pissaanermik atuinerut isikkoqarpassanngilaq. Assersuutigalugu inuusuttoq iliuuseqarluni akerliuppat (ass. ikiorneqarluni aninissaminut akerliuppat), taamaattumillu qajassuartumik pissaanermik atuiffigineqartariaqarluni. Tassani iliuuseq timi atorlugu pissaanermik atuinerut isigisariaqassaaq, pissaanermik atuneq pillugu inatsisip § 5-iani piumasaqaatit piussapput taama annertutigisumik akuliunnissap akuerineqarnissaanut.

Inissinneqarfiup pulaartoqarnermut tunngatillugu sinaakkutissat aalajangersorsinnaavai, ass. meeqqat inuusuttullu nerinernut atuernerullu nalaani nalinginnaasumik pulaartoqartannginnissaannut tunngasunik. Inissinneqarfiup tamakku saniatigut pulaartut pulaarfimminni isersimanerannut sumilu angalasinnaanerannut malittarisassiussinnaavai. Inissinneqarfilli meeqqap inuusuttulluunniit attaveqaammik atuisinnaanerannik mattunnissaat pisinnaatitaaffingngilaat. Pulaartut ilaqarpata inissinneqarfiup malittarisassaaniq unioqqutitsisumik, inissinneqarfiup kommune inissiisoq saaffigissavaa, taannaammammi kisimi meeqqap inuusuttulluunniit kimit peqateqarsinnaaneraniq aalajangisinnaassusilik.

Paaqqinniffiup inissinneqarfiulluunniit aqutsisuisa suliffimmi malittarisassat qanoq pisariaqartigenerat imaluunniit paaqqinniffiup najugaqarfiulluunniit siunertaanni anguniarneqartunit annertuneruallaarnersut nalilersortuassavaat. Taamatut ingerlatsinermi sulisut, immaqalu aamma meeqqat inuusuttullu, malittarisassat atorneqarneri malitsinneqarnerilu pillugit oqaloqatigineqartartariaqarput. Taamatuttaaq akuersinermit nakkutilliinermullu atatillugu naatsorsuutigineqarpoq, nakkutilliusassaataasut paaqqinniffiup najugaqarfiulluunniit malittarisassaannik, taakku siunertaannik kiisalu atorinneeqartarnerannik malinneqarnerannillu sianiginninnissaat.

Pissaanermik atuinermik pinaveersaartitsineq

17. Pissaanermik atuneq aammalu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit allat, immikkut iliuusaapput taamaattumillu isumassuinermit, inuttut tapersorteqarnermut, isumaginninnikkut perorsaalluni ikiorneqarnermut suliarineqarnermullu taarsiullugit atorneqanngisaannassapput, tak. pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 1. Timikkut pissaanermik atuneq taamaalluni pinaveersaartitsinerit atorneqassanngilaq - ass. meeqqap inuusuttulluunniit sakkortuumik qunusaarisumillu siornatigut pissusilersorsimanera eqqarsaatigalugu.

Perorsaanermut atortorineqartartut nalinginnaasut aammalu meeqqanik inuusuttunillu suleqateqarnerit timaasigut attorlugit pissaanermik atuinermit siullunneqartuassapput, iliuusereqqusatullu kissaatigineqartup imaluunniit iliutsikkut anguniarneqartup kajumissutsimik pisarnissaa sapinngisamik anguniarneqartassaaq.

Pissusilersuutit pissaanermik atuinermit pissutaasartut aallaavii qulaajarniarneqartariaqarput, taamaalluni periaatsit sungiusimasat il.il. allanngortinneqarsinnaaqullugit, tassuunalu meeqqani inuusuttunilu pisartut pissaanermik atuiffiginnittariaqalerit pinngitsaaliisumillu aaqqiinartarnerit pinaveersimatinniartarlugit.

Akerleriinnerit imaluunniit meeqqat inuusuttullu sakkortuumik iliuuseqarnialernerit, pinngitsoortinniarneqartuartaqarput akkerliinnermit annikillisaataasumik pissusilersornikkut allatullu isumaginninnikkut perorsaanernut periaatsit atorlugit. Pissaanermik atuneq taamaalluni isumaginninnikkut perorsaanikkut iliuuseqarnermut suliarineqarnermullu taartaanngisaannassaaq.

Pisut ilaanni perorsaanermi periaatsit atorlugit nukersorfiginnittariaqarneq sioqqunneqarsinnaavoq pinngitsoortinneqarsinnaalluniluunniit.

Pissaanermik atuiffiginnittariaqarsimanerit tamarmik nalunaarsorneqartarnissaannut siunertat aammattaq ilagaat, pisuni qanoq ittuni pissaanermik atuiffiginnittoqarsimaneraniq erseqqissitsinissaq aammalu siunissami pissaanermik atuiffiginninnermik atuinnginnissamullu periaatsinik atortussanillu pissarsinissaq. Taamaattumik misilittakkat meeqqat inuusuttullu ataasiakkaarlugit siunissami suliarineqarnissaasa pilersaarusernerinut nalunaarsuinermit ilaatigut tapertaasut atorneqartarnissaat pingaaruteqarpoq. Tassuuna kamalernermit, aliasunnermit, ersinermit, iluarinninnginnermit, aalajangersimasumik periaaseqarnermit il.il. misissueqqissaarsinnaaneq periarfissaqalissaaq.

Perorsaanermi tunngaviusut

18. Perorsaanerq ingerlanneqassaaq akuerinnineq naligisatullu isiginnineq tunngavigalugu, tamatumani tunngavigineqartariaqarpoq sullissisup meeqqallu inuusuttulluunniit piginnaasaqassutsimikkut assigiinngissuteqarnerat.

Perorsaanermi tunngaviusut periaatsillu akkerliinnermik, kamannernik ajorniarnernillu anisitsinerit meeqqamut, inuusuttumut allanulluunniit ajoqutaanngitsut malillugit sulisoqassaaq. Aammattaq eqqarsaatigineqartariaqarpoq pisut annertusinnginnissaannut periaatsinik atuisoqarsinnaanersoq kiisalu eqqarsaatigineqarsinnaalluni meeqqanut inuusuttunullu allanut assiaqutsiisoqassanersoq.

Misigissutsinik naammagittaalliuutinillu ersersitsinissaq kialluunniit pisinnaatitaaffigaa. Perorsaanikkut iliuuseqarneq tassaavoq ilaatigut ineriartortitsineq kiisalu pisut akkerliinnermik pissaanermik atuinermit aqquataasinnaasut pinaveersaartinnissaat. Akkerliinnermit pissutaasoq meeqqap inuusuttullu aammalu avatangiisuni sunniivigeqatigiinnermiissinnaasarpog, attaveqatigiinnerup amigaateqarnerani, paatsooqatigiinnerni, kukkusumik nassuiaanermi imaluunniit meeqqap inuusuttulluunniit sapilernerik paasineqannginnermilluunniit misigisimanerani.

Inissinneqarfimmi meeqqanik inuusuttunillu taakkuluunniit akornanni akkerliittoqalernerana sulisup piginnaasaanut tamanna immikkut piumasaqarfiulersarpoq, tassa perorsaasutut inuinnartullu inissisimanerminik immikkoortitsisinnaanerani. Meeqqap inuusuttulluunniit iliuusai oqaatsilluunniit annissai kamassarinertut kangunarsaatitulluunniit sulisumut inuinnartut misinnarsinnaapput. Pisuni taamatut ittuni sulisup misigissutsini tusaaniassanngilai, taamaallaallu suliamut pikkorissusilimmik pisullu aalajangersimasup ilisimasaqarfiginerata nalilersorneratigut aammalu suliasamik ilisimasaqarneq ilisimasaqarlunerlu ataatsimoortillugit suliaq ingerlanneqassalluni. Sulisup iliuuseqannginnermini oqaaseqannginnerminilu siunertamik aammalu iliuuseqarnermut oqaatigineqartunulluunniit suliamik ilisimasaqarnermut tunggaviusunik ilisimanninnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Inissinneqarfimmi sulisut piginnaasaasa pitsanngorsarneqartarneri qaffassarneqartuartariaqarput suliamik ilisimasaqarluni pikkorissuseqarlunilulu akkerliinnernik nalilersuinerit suliarineqarsinnaaqullugit. Sulisut taamatuttaaq pisuni aalajangersimasuni namminneq misigissutsiminnik aqutsisinnaaneq ilinniassavaat. Meeqqanik inuusuttunillu ulluinnarni suliaqarnermi pilersartunik assersuutigalugu akkerliinnernik isumaliutiginnittuartarneratigut tamanna pisinnaavoq. Sulisut misigissusaasa akkerliinnernik annertusisitseqataasinnaanerata tamatumunnga atatillugu annertuumik eqqumaffigineqarlunilulu ammasumik pissuseqarfigineqartariaqarnera pingaaruteqarpoq. Sulisumut iluaqutaarujussuarsinnaavoq pisunut allanngortikkuminaallisunut iliuusissanik allattuisoqareersimanissaa, ass. pisup suleqammit tiguneqarnissaanik qinnuiginninneq imaluunniit pisumiit tunuarluaanneq, aammalu ima aarlerinanngitsigippat, meeraq inuusuttorluunniit sivikitsumik imminut paarisussanngorallartinneqarsinnaavoq eqqissinissaata tungaanut. Meeqqap inuusuttulluunniit kisimiitikkallarnerani, sulisup suleqamminik pisoq pillugu oqaloqatiginnissinnaanerani aammattaaq pilersaarusiussisoqarsinnaavoq.

Inissinneqarfimmi akkerliinnerit paasinissaasa, pinaveersaartinnissaasa qanorlu suliarineqarnissaasa sulisut tigineqartuarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaaliorqarsinnaavoq attaveqatiginnernik, eqqarsaqqissaanernik akkerliinnermillu qanoq suliarinninnissamik aammalu akkerliinnerit sakkukillissutissaannik periaatsinik allanik pikkorissarnikkut. Akkerliinnerup qanoq suliarineqarnissaanut suleqatigiissuteqarnissamut pilersaarusiortoqarsimanera aammalu periaatsit teknikkillu suut akkerliinnernik annikillitsinerit atorineqarsinnaasut il.il. suliarineqarsimanerat akkerliittoqarnerani aammattaaq iluaqutaasinnaapput.

Inissinneqarfimmi akkerliittoqaleraangat, sulisup meeqqallu imaluunniit inuusuttullu akornanni tamanna pippat, meeqqat inuusuttullu akornanniuppat imaluunniit meeraq inuusuttorluunniit imminut imaluunniit inissinneqarfiup avataaniittunik allanik akkerliissuteqarpat, sulisup sapinngisaq tamaat atorlugu pisup ima annertutigilinnginnissaa qulakkeerniartussaavaa, timi atorlugu pissaanernik atuiffiusariaqalissanani.

Pisoq annertusiartuuarlunilulu sakkortusiartorsinnaasutut isikkoqarpat, sulisup akkerliinnernik aqqiiniarnissaaq aammalu meeqqamik inuusuttumilluunniit eqqissisaanissaaq pisussaaffigaa. Taamaattumik inissiffimmi sulisut akkerliinnernik annertusiartuuarumik timerlu atorlugu pissaanernik atuinnermik akuerisaasumik atuisariaqalernissap tungaanut isiginnaaginnaaqusaanngillat. Iltersuummi imm. 31-imiit 34-mut allassimasutut tassanngaannaq allatut ajornartumik illersuisariaqalernerneq, illersuisinnaatitaaneq atortariaqalersimangippat imaluunniit noqqaassutigineqanngitsumik ikuuttariaqalernerusimangippat (negotiorum gestio), sulisut akkerliinnerup pinaveersaartinnissaa qaangerneqarnissaalu misileqqaarsimassavaat pissaanernik atuinnerup atorineqalinninnerni.

Sakkortuumik ajorniartumillu pissusilersornerup ajornartorsiortitsilernerana meeqqami inuusuttumilluunniit piginnaanikillinnermik tunggaveqarpat imaluunniit meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarnerani pissutsinut immikkut ittunut attuumassuteqarsimappat, perorsaaneq eqqarsaatigalugu aqqissuussinnermi eqqarsaatigineqarsimassapput aqqiissutissat meeqqamut inuusuttumilluunniit illersuutaasinnaasut. Meeqqap inuusuttulluunniit pissusilersuutai aammattaaq pinaveersaartinneqassapput perorsaanikkut (immikkut ittunik) iliuuseqarneratigut aammalu meeqqap inuusuttulluunniit piginnaanikillissimaneranut taartaasinnaasunik aammalu paasisimasaqarnermik.

Inissinneqarfimmi sulisut meeqqamut inuusuttumilluunniit inissinneqarsimasumut timaatigut atorlugu pissaanernik atuineq pisariaqavissutut isigineqaraangat, nukersorfiginninnissamik aalajangerneq pivusorsortumik suliamillu ilisimannittumik nalilersuinnermik tunggaveqassaaq. Pisoq pineqartoq, meeqqap inuusuttulluunniit pissusilersornera, kissaatit pisariaqartitallu, meeqqat inuusuttullu allat eqqarsaatiginerat, anguniarneqartup suunera kiisalu iliuuseqarnissamut periarfissat allat atorineqarsinnaasut nalilersuinnermut ilaatinneqassapput. Kiisalu nalilersuinnermut ilanngunneqassaaq akuliinnerup meeqqap inuusuttulluunniit nersorneqartarneranut qanoq akornusiitiginissaa annikillitsitiginissaa. Sulisut pisuni ataasiakkaartuni aalajangersimasumik pisumullu tassanngaannaq tunggatitamik timikkut pissaanernik atuisoqartariaqavinnersoq. Pissaanernik atuinnerup nalaani sulisup meeqqamut inuusuttumilluunniit pisumi tassani isumassuini pisumik ilisarinnittumik paasinnittumillu takutissavaa. Pisuni tassanngaannartumik pissaanernik atuiffiusuni, pivusorsortumik suliamillu ilisimannittumik nalilersuinnerit qulaani taaneqartut kingorna pissapput, kingorna ilinniutaanissaat siunertaralugu suleqatit allat peqatigalugit tamanna pisinnaalluni.

Kapitali 5

Pissaanermik atuisinnaatitaanq

Timikkut pissaanermik atuneq akuerisaq

19. Immikkoortoq una pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 5-imut tunngassuteqarpoq, tassani pineqarlutik najugaqarfigallakkani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pisut, timaasigut attorlugit akuerisaasumik pissaanermik atuiffiusinnaasut.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 5

Meeqqamik inuusuttumilluunniit aalajangerlugu tigumminilluni imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuneq akuerisaavoq, imaappat:

- 1) meeraq inuusuttorluunniit imatut pissusilersuuteqarpat, inimi ataatsimoorfiusumi najuutiinnarnissaa illersorneqarsinnaanani, imaluunniit
- 2) meeqqap inuusuttulluunniit imminik allanilluunniit ajoqusiinissaa taamatut iliornikkut pinngitsortinneqarpat.

Imm. 2. . .

Timaasigut attorlugit meeqqamik inuusuttumillu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiittumut pissaanermik atuinerup pisariaqarluinnarfiani aatsaat akuerisaavoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni timikkut pissaanermik atuneq akuerisaavoq meeqqamik inuusuttumilluunniit timaatigut aalajangerlugu tigummininneq imaluunniit inimut allamukaassilluni pissaanermik atuneq, imaappat:

- 1) meeraq inuusuttorluunniit imatut pissusilersuuteqarpat, inimi ataatsimoorfiusumi najuutiinnarnissaa illersorneqarsinnaanani, imaluunniit
- 2) meeqqap inuusuttulluunniit imminik allanilluunniit ajoqusiinissaa taamatut iliornikkut pinngitsortinneqarpat.

Pissaanermik atuneq pisuni ataasiakkaani pissutsinut aammalu meeqqani inuusuttunilu ataasiakkaartuni pisunut tulluarsarneqassapput pisariaqarnerpaanillu qaangiisuussanatik.

§ 5, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu pissaanermik atuinermi aalajangerlugu tigummininnerusoq inimuunniit allamukaallugu timikkut pissaanermik atuneq taamaallaat pisinnaavoq pisumi tassanerpiaq nalilerneqarpat pissusilersuutigineqartoq inimi ataatsimoorfiusumi najuutiinnarneq illersorneqarsinnaanngitsoq, aamma pissusilersuutigineqartoq meeqqanut inuusuttunullu allanut ima ajoqusersuutaatigalunilu ajornartorsiorititsitigippat, pineqartup inimi ataatsimoorfiusumi najuutiinnarnissaa illersorneqarsinnaanani. Meeraq inuusuttorluunniit ass. persuttaasimappat, pineqartorlu suli kamaqippat, imaassinnaavoq pineqartoq persuttaaniaqqilersoq. Pisumi tassani meeqqat inuusuttullu allat eqqarsaatigalugit pineqartup aalajangersimaneqarneranik immaqalu aamma inimut allamukaanneqarneranik tamanna kinguneqarsinnaavoq.

Pisumi tassanerpiaq nassuitsumik tunngavissalimmillu pineqartup iliuseqarnissaa ilimagineqassaaq pineqartup inimi ataatsimoorfiusumi isersimaannarnissaanik illersorneqarsinnaanngitsumik.

§ 5, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, meeqqap inuusuttuulluunniit imminut allanilluunniit ajoqusiinissaa pinngitsortinniarlugu, aalajangerlugu tigumminilluni imaluunniit meeqqamik inuusuttumilluunniit inimut allamukaassineq akuerisaavoq. Meeqqap inuusuttulluunniit pissusilersuutaata illersorneqarsinnaannginnera pissutigalugu inimi ataatsimoorfiusumi isersimaannarnissaanut piumasaqaatinik naammassinniffiunngitsumik, pisumi taamatut ittumi aalajangerlugu tigummininneq pisinnaavoq.

Imminik allanillu ajoqusiinnaasumik meeqqap inuusuttulluunniit iliuseqarsinnaaneranik ilimasunneq naammanngilaq. Aalajangerlugu tigummininneq aatsaat pisinnaavoq meeraq inuusuttorluunniit imminut allanilluunniit ajoqusiillivinnerani ajoqusiilluniluunniit aallartinnerani. Pissaanermik atuinerup pinaveersaartitsinertut atornissaa, soorlu pisuni meeqqap inuusuttulluunniit siusinnerusukkut sakkortuumik qunusaarisumillu pissusilersorsimaneri tunngavigalugit, inerteqqutaavoq.

§ 5, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu aalajangerlugu tigumminilluni nukersorfiginninneq taamaallaat pisinnaavoq pisuni inummik ajoqusiisoqarsinnaanera allatut aamma annikinnerusumik akuliunnertut ittut atorlugit pinngitsortissinnaanngikkaani.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imi malittarisassat najugarfigigallakkami imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisut periarfissippai, pisunut ulluinnarni pilersinnaasunut iliuuseqalertornikkut aalajangiilluni meeqqamik inuusuttumilluunniit tigumminnissamut isersimaartarfimmulluunniit allanut eqqussinissamut. Tassanngaannaq pisup pilernerani sulisut najuuttut aalajangerlugu tigumminnissamik imaluunniit inimut allamukaannissaanik aalajangiisuussapput. Taamaalilluni aqutsisumit kommunimiilluunniit akuersisoqqaassanngilaq. Aalajangerlugu tigumminneq inimulluunniit allamukaassineq sulisoq ataaseq marlulluunniit aalajangerlugu tigummisuliullugit inuusuttumik inimut allamukaassisoqarsinnaavoq.

Aalajangersakkap atuutsinneqarnissaanut taamaalilluni inuup allamik sakatsilaarnera pikunnilaarneraluunniit naammanngilaq. Oqaatsit atorlugit qunusaarinerit ulorianartorsiuersinnaanermut aamma naammanngillat.

Meeqqat inuusuttullu inimut allamukaanneqarsinnaaneranni pineqarpoq, najugaqarfigisami inimut allamukaanneqarnerat imaluunniit namminneq inigisaannukaanneqarnerat. Meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarfimmi avataaniippat, ass. illumi aasarsiorarfimmi, taava meeraq inuusuttorluunniit illumi aasarsiorarfimmi inimut allamukaanneqassaaq. Meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarfimmeersunik meeqqanik inuusuttunillu angalaqateqarsimappat pissusilersorpallu inimi ataatsimoorfiusumiiginnarnissaa illersorneqarsinnaanani, taava meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarfimmi sulisumit meeqqanit allanit qimagutsinneqassaaq eqqisseqqinnissaata tungaanut.

Akuliunnermi akuerisaasumi, soorlu aalajangerlugu tigumminnermi, persuttaaneq atorpeqanngisaannarpoq, soorlu sakkortuuliorluni aalajangerlugu tigusineq, patitsineq isummitsinerluunniit. Meeqqat minnerit pineqaraangata aalajangerlugit tigumminnerit inimullu allamut ingerlaneri ass. pininnaapput meeqqap kisumiarneratigut.

Aalajangersagaq akuerisamik tunngavissinngilaq meeqqamik inuusuttumilluunniit inimukaassisinnaanermik meeqqap inuusuttulluunniit parnaarusimaffigisinnaasaanik, tamannami nammineersinnaajunnaarsitsinerussammat.

Pissaanermik atuinermi aalajangerlugu tigumminnerusoq imaluunniit inummik inimut allamukaassinerusoq, iliutsinik toqqissisitsinik ilaqartinneqartassaaq. Pilertortumik iliuuseqarneq eqqissinerunermik kinguneqartitsisoq allamullu saatsitsisoq pisut sakkortusinissaraluannik pinngitsoortitsisoq nalinginnaasumik atuuppoq.

Pissaanermik tassanngaannartumik atuineq pisariaqalersinnaavoq aammalu illersuisariaqalerneq pillugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmut ilaassalluni, tak. pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 9.

Pisariaqarluinnarnera

20. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1-imi allassimasutut akuliunnerup pisariaqarluinnarnera isumaqarpoq, meeraq inuusuttorluunniit ersersitsiniarnermini kimigiiserlunilu qasuttuinnissaa. Periaatsit allat tamarmik aammalu akuliuteriaatsit annikinnerit atorsinnaanngitsutut nalilertariaqarput, pineqartorlu aamma pissutsiminik allannguinninnissaminik takutitsisariaqarluni.

Pisuni ataasiakkaani qanoq pisoqarneri pisariaqarluinnartumik akuliuttariaqarneq pisariaqartittariaqarpaa inummik ajoqusertoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu, tak. § 5, imm. 1, nr. 2.

Meeqqamut inuusuttumilluunniit akuliuttoqarnissaanik nalilersuineri, pineqartup timimigut tarnimigullu qanoq innerata eqqarsaatiginissaa naleqquttuussaaq. Meeraq inuusuttorluunniit assersuutigalugu imminut kilertiterpat taamaaliornerminillu unitsitsinngippat sulisut naak tamatuminnga ass. oqaloqatigeratigut, allamut saasarneratigut imaluunniit unitsitsinissaanik kajumissaarneratigut unitsitsinissaa misilinneqaraluarsimappat, aammalu inuup annertuumik ajoqusernissaa annilaanngatigineqarpat imaluunniit meeraq inuusuttorluunniit ingerlatsiinnarpat, taava sulisut pineqartup talii aalajangersinnaavaat. Akuliunneq tamanna pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1, nr. 2-mut aalajangerlugu tigumminnermut imaluunniit inimut allamukaassinermut tunngatinneqassaaq, taamaalilluni meeqqap inuusuttulluunniit imminut allanilluunniit ajoqusiinnaanera pinngitsoortinneqassammat.

Meeraq inuusuttorluunniit tarnimigut piginnaanikillimasoq immut ajoqusiinnaasumik pissusilersorpat, assersuutigalugu niaqquni sakkortuumik iikkamut aportarteqattaarlugu, sulisullu perorsarpalaartumik ikiuniarparissumillu tamatuminnga pinngitsoortitsiniarneq misilissimappassuk, aammalu pineqartup pissusilersuutiminik ingerlatsiinnarneratigut inuup annertuumik ajoqusernissaa pinnaasutut isikkoqarpat, sulisut pineqartoq aalajangersinnaavaat inimullu allamukaassinnaallugu.

Sulisut pisut ataasiakkaarlugit nalilersortassavaat aalajangiineq allamulluunniit ingerlatsineq atorlugit, aalajangerlugu tigumminnittariaqarneq pisariaqavinnersoq. Akuliunneq sapinngisamik qajassuarnerpaamik suliarineqassaaq aammalu akuliunnerup annikinnerpaap tunngaviunissaa eqqarsaatigineqartariaqarluni.

Immikkoortortamik parnaarsineq

21. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisagaanngitsuni immikkoortortamik unnuakkut parnaarsimatitsisoqarsinnaavoq, qaqutigunnarlu ulluunerani piffissani sivikitsuni parnaarsimatitsisoqarsinnaalluni.

Immikkoortortamik parnaarsimatitsineq isumaqarpoq, matunik silarlernik igalaanillu parnaarsineq, meeqqat inuusuttullu taamaalillugit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik immikkoortortap parnaaqqanerani qimatsisinnaajunnaarlugit. Tamanna pisinnaavoq pisuni ass. meeqqat minnerit imaluunniit meeqqat inuusuttullu tarnimikkut piginnaanikillimasat immikkoortortamik unnuakkut qimatsisinnaanerit annilaanngatigineqarpat.

Immikkoortortamik ullukut parnaarsimatitsineq qaqutigunnaq aammalu sivikitsuinnarmik pisinnaavoq. Tamanna qaqutigunnaq pisinnaavoq ass. pisuni immikkut ittuni, soorlu pingaaruteqarluinnarpat meeqqat inuusuttullu ullukut piffissani sivikitsuni immikkoortortamik qimatsinnginnissaat.

Meeqqat inuusuttullu immikkoortortap parnaaqqasup silataaniittut, immikkoortortamut isersinnaanerit periarfissaajuassaaq.

Immikkoortortaq parnaarneqartoq ikuallattoqaleraneri qimanneqarsinnaaqullugu ass. qatserisartoqarfimmit akuerineqarsimassaaq.

Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineq

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 13.

Imm. 1. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni aamma meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani, allaffigeqatigiinnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinniffiup avataaniittunik attaveqatigiinnernik piffissami aalajangersimasumi nakkutilliisoqarnissaa kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, tamanna meeqqap atugarissaassusia ineriartorneralu mianeriniarlugit pisariaqarpat, taamaattoq tak. imm. 2-6.

Imm. 2. Aatsaat meeraq najuutsillugu allakkanik isertunik anisunillu ammaasoqarsinnaavoq meeraq akuersisimappat najuunneranilu pissalluni. Tusarnaaqataassutit atorlugit oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliinerit taamaallaat pisinnaapput meeraq akuersisimatillugu. Tusarnaaqataassutit atorlugit tusarnaartoqarpat, tamanna pillugu inuk oqaloqatigineqartoq ilisimatinneqassaaq.

Imm. 3. Allakkap isertup ammarneqarnissaa meeqqap kissaatiginngippagu, taanna ammarnagu nassiussisumut utertinneqarsinnaavoq allakkiamik nassuiaammik ilallugu. Allakkap anisup ammarneqarnissaa meeqqap kissaatiginngippagu, allagaq suujunnaarsinneqassaaq.

Imm. 4. Meeqqap sianerfigitinnermini tusarnaaqataassutinik tusarnaartoqarnissaa kissaatiginngippagu, sianersimasoq nassuiaateqarfigalugu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq kipitinneqarsinnaavoq Meeqqap sianernermini tusarnaaqataassutinik tusarnaaqataasoqarnissaa kissaatiginngippagu, oqaloqatigininnissaa pissanngilaq.

Imm. 5. Taamaattoq pisortat oqartussaasuinut pisortallu oqartussaasuinit aamma taamaattoqarpat eqqartuussissuserisumut eqqartuussissuserisumillu imaluunniit meeqqat illersuisuanut illersuisuanilluunniit allakkanut allatigullu saaffiginnissutinut imm. 1-4 atuutinngillat.

Imm. 6. Politiit pulaartuni, allaffigeqatigiinnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineranni imm. 1-5 atuutinngillat, tak. § 14, nakkutilliineq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit naapertorlugu politiit pineqaatissiinerannut attuumassuteqarpat.

22. Allakkanik telefonikkullu oqaloqatigiinnernik nakkutilliisoqartannginnissaa tunngavittut malittarineqartariaqarpoq. Taamaattoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pisoqartarpoq, meeqqap inuusuttulluunniit peqqissusaa ineriartorneralu eqqarsaatigalugit, imaluunniit politiit paasiniaanerat eqqarsaatigalugu, taamatut nakkutilliinermik pisariaqalersitsisunik.

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissisimasut tamarmik pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 13-ip ataani inissisimapput, tamatumalu kingorna kommunip sumiiffigisap meeqqap inuusuttulluunniit allaffigeqateqartarneranik, telefonikkut oqaloqateqartarneranik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinniffiup avataaniittunik attaveqateqartarneranik nakkutiginninnermik aalajangiisinaanera atuuppoq, meeqqap inuusuttulluunniit peqqissusaa ineriartorneralu eqqarsaatigalugit tamanna pisariaqarpat. Allaffigeqateqartarnermik, telefonikkut oqaloqateqartarnermik allatigullu attaveqateqartarneranik nakkutilliinissamik aalajangiineq pissaq piffissami aalajangersimasumi atuuttussatut. Aalajangersaaneq tamanna taamaalilluni aamma meeqqanut inuusuttunullu pineqaatissinneqarsimasunut imaluunniit inissinneqarfimmi piumasaqaatitaqanngitsumik pillaatisiaminnik atuisunut atuuppoq.

Immikkoortortami matoqqasumi inuusuttunut tigummineqarallartunut malittarisassat immikkut ittut uku saniatigut aammattaq atuupput, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 14.

Pisortat oqartussaasuinut taakkunanngaanniillu, aamma taamaattoqarpat eqqartuussissuserisumut tassanngaanniillu saaffiginnissutit nakkutilliivigineqassanngillat.

Meeqqap inuusuttulluunniit peqqissusaa ineriartorneraluunniit eqqarsaatigalugu pineqartup inunnik inissinneqarfiup avataaniittunik attaveqateqartarneranik killiliinissaq qanoq pisariaqartiginersoq pillugu kommunalbestyrelsip naliliinera pisinnaavoq inissinneqarnermut atatillugu imaluunniit inissinneqarnerup nalaani. Inissinneqarnerup nalaani nalilernerqarpat meeqqap inuusuttulluunniit inunnik inissinneqarfiup avataaniittunik attaveqateqartarnerata killilernissaa pisariaqartoq, tamanna inissinneqarfimmik oqaloqateqarnerq tunngavigalugu pisariaqarpoq.

Kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelse kisimi aalajangiisussaavoq allaffigeqatigiittarnermik telefonikkullu oqaloqatigiittarnermik allatigullu attaveqatigiittarnermik nakkutiginnittoqassanersoq, eqqaassanngikkaanni inuusuttunut tigummineqarallartunut immikkut malittarisassat atuuttut, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 14.

Kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip allaffigeqatigiittarnerq, oqarasuaatikkut oqaloqatigiittarnerq allatigullu attaveqatigiittarnerq pillugit nakkutilliinernut aalajangiineri suliami suleqataasumit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfirmut apuunneqarsinnaapput.

Kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelse meeqqat inuusuttulluunniit inissinneqarfimmi oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnerannik, allaffigeqatigiittarnerannik allatigullu attaveqatigiittarnerannik nakkutilliinissamik aalajangiisimappat, inuusuttoq nakkutilliinermut - ass. allagarsianik ammaanernut aammalu oqarasuaatikkut oqaloqateqarnermik tusarnaartoqartarnermut akuersisimassaaq, meeraq inuusuttorluunniit aammattaq nakkutilliinermut najuutissaaq. Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliinerni inuk oqaloqatigineqartoq aamma akuersisimassaaq.

Allaffigeqatigiinnernik nakkutilliinerusarpoq, meeqqap inuusuttulluunniit akuersereerneratigut aammalu meeqqap inuusuttulluunniit najuunnerani, sulisoq allakkamik ammaagaangat imaluunniit meeqqanut inuusuttunullu ataatsimiitsitaliamit taaneqartumut inummut meeqqap inuusuttulluunniit allaffigisimasaanut allakkamik sulisoq ammaagaangat atuaagaangallu. Allakkap isertup ammarneqarnissaa meeqqap inuusuttulluunniit kissaatiginnigippagu, taanna ammarnagu nassiussisumut utertinneqarsinnaavoq allakkamik nassuiaammik ilanngussivigalugu. Allakkap anisup ammarneqarnissaa meeqqap inuusuttulluunniit kissaatiginnigippagu, allagaq suujunnaarsinneqassaaq.

Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliinerusarpoq, meeqqap inuusuttulluunniit akuersereerneratigut, meeqqanut inuusuttunullu ataatsimiitsitaliamit inunnik taaneqartunik meeraq inuusuttorluunniit oqarasuaatikkut oqaloqateqartillugu sulisoq tusarnaaraangat. Meeqqap inuusuttulluunniit sianernermini tusarnaqaataassutinik tusarnaqaataasooqarnissaa kissaatiginnigippagu, sianersimasooq nassuiaateqarfialugu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq kipitinneqarsinnaavoq. Meeqqap inuusuttulluunniit sianerfigitinnermini tusarnaqaataassutinik tusarnaartoqarnissaa kissaatiginnigippagu oqaloqateqarnissaa pissanngilaq.

Paaqqinniffik imaluunniit inissinneqarfik nammineerluni suliffiup iluani malittarisassiorsinnaanngilaq, ass. allakkanik misissuinerlut imaluunniit meeqqap inuusuttulluunniit avammut attaveqarnerani sulisup tusarnaqaataasinnaaneranut. Nakkutilliineq taamaallaat pisinnaavoq kommunemi najugaqarfisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu, tak. § 13 aamma § 14-imi aalajangersakkat tunngavigalugit.

Oqarasuaat angallattakkamik aamma internetimik nakkutillineq

23. Tunngaviusumik Inatsit aammalu Inuit Pisinnaatitaaffiinik isumaqatigiissutit naapertorlugit meeqqat inuusuttullu avammut attaveqarsinnaanermik tunngaviusumik pisinnaatitaaffeqarput. Attaveqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik taamaallaat killiliiffiqeqarsinnaavoq inatsisini tamanna tunngavissaqarpat.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit inatsisinik tunngavissaqanngillat meeqqat inuusuttullu oqarasuaataannik angallattagaannik arsaarnissaannut imaluunniit internetimik il.il. atuinissaannik itigartinnissaat pillugu aalajangiinissamik. Meeqqalli inuusuttulluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissisimanerata ilaatut, oqarasuaammik angallattakkamik aamma internetimik atuisinnaanermut malittarisassiortoqarsinnaavoq. Tassani ilaatigut pineqarsinnaapput meeqqat inuusuttullu nereqatigiinneranni oqarasuaammik angallattakkamik atueqqusinnineq (tassa oqarasuaat angallattagaq nipaarutsinneqarsimassaaq imaluunniit ineerarisamut qimanneqarsimassalluni), imaluunniit internetimik atuisinnaanerup nal. 23 matuneqarsimanissaa. Tassunga atasumik ilitsersuutip imm. 16-ianut suliffimmi malittarisassanut tunngasumut innersuussisoqarpoq.

Kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelse pissaanermik atueq pillugu inatsimmi § 13 naapertorlugu, oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernut, allaffigeqatigiittarnernut allatigullu attaveqatigiittarnernut, tassunga ilanngullugit oqarasuaatikkut angallattakkakkut internetikkullu, nakkutillinissamik aalajangiisnaavoq.

Inissiinermut siunertaasoq eqqarsaatigalugu pisariaqarlunnartutut isigineqarpat, meeqqamik inuusuttumilluunniit nakkutiginnittuarneq tunngavigalugu kommunalbestyrelse aalajangiisaaq ilaatigut attaveqarfigisartakkanik il.il. katerisimaaqateqartarnissaq.

Inuusuttut tigummigallarneqartut pulaartoqarnerannik, allaffigeqatiginninnerannik, sianernerannillu nakkutillinerit il.il. pillugit immikkut taasariallit

Pissaanermik atueq pillugu inatsimmi § 14.

Imm. 1. Meeqqanut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 361 naapertorlugu tigummisaagallarnermut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut isumannaallisakkanut inissinneqarsimasunut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 379, § 380 kiisalu § 381, pulaartoqarneq allaffigeqatigiittarnerlu il.il. pillugit aalajangersagaasut assigisaanik atorineqassapput.

Imm. 2. Meeraq meeqqap kommunemi sumiiffiani aamma kommunemi angerlarsimaffiani kommunalbestyrelsenut, Naalakkersuisunut pisortallu oqartussaasuinut allanut kiisalu Inatsisartunut ilaasortanut nakkutigisaanngitsumik allaffigeqateqartarsinnaavoq taakkunanngalu pulaarneqartarsinnaalluni.

Imm. 3. Aammattaq meeraq eqqartuussivimmik, unnerluussisutut oqartussaasunik, politiinik, Inatsisartut Ombudsmandiannik, Folketingip Ombudsmandianik, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Eqqartuussivimmik, Naalliutsitsineq pillugu Europamiut ataatsimiititaliaannik, Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatigiinnittarfiannik meeqqallu illersuisuanik nakkutigisaanngitsumik allaffigeqatiginnittarnissamut taakkunanngalu pulaarneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

Imm. 4. Meeraq nunami allamioq nunami angerlarsimaffigisami nunanut allanut aallartitatut attaveqaataanik imaluunniit konsulitit sinniisuinik nakkutigisaanngitsumik allaffigeqatigiittarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, tigummisaagallarnermi siunertat mianeriniarlugit pissutsit immikkut illuinnartut pissutigalugit politiit tamanna akerlerinngippassuk. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi § 380 naapertorlugu, politiit allakkanik nakkutiginninnissaq aalajangersarsimappassuk, allakkat politiit aqqutigalugit nassiunneqassapput.

Imm. 5. Tigummisaagallarnermi siunertat mianeriniarlugit meeqqap tigummisaagallarnermut taarsiullugu paaqqutarineqartup oqarasuaatikkut

oqaloqateqarnissaa allatigullu attaveqaqateqartarnissaa politiit akerlerisinnaavaat, imaluunniit oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerni allatigullu attaveqaqatigiinnerni oqaloqatigiinnerup tusarnaarneqarnissaa piumasaqaatigisinnaallugu, taamaattoq tak. imm. 2-4.

Imm. 6. Imm. 5 naapertorlugu politiit aalajangernerannik meeraq ilisimatinneqassaaq, tamannalu eqqartuussivimmu allajangigassanngorlugu saqqummiunneqarnissaa piumasaqaatigisinnaallugu.

24. Inuusuttoq tigummigallagaasoq pulaarneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi isumannaallisakkami torersumik isumannaatsumillu ingerlatsisoqarnissaata ajornartinnippagu. Politiit tigummigallagaanermut siunertat mianeriniarlugit inuusuttup tigummigallagaasup pulaarneqarnissaa itigartitsissutigisinnaavaat imaluunniit piumasarisinnaallugu pulaarneqarnerata nakkutigineqarnissaa.

Inuusuttoq illersuisuminit nakkutigineqanngitsumik pulaarneqartuaannarsinnaavoq.

Inuusuttoq tigummigallagaasoq allakkanik tigusaqarnissamut nassiussisinaanermullu pisinnaatitaaffeqarpoq. Allakkanik tiguisoqannginnerani nassiussisoqannginneraniluunniit politiit allakkanik misissuinissaq piumasarisinnaavaat. Allakkat imaat politiit pinerluttoqarsimanerani paasiniaanerannut imaluunniit immikkoortami isumannaallisakkami torersumik isumannaatsumillu ingerlatsisoqarnissaanut ajoqutaassanngippata, politiit piaarnerpaamik allakkanik tunniussillutillu nassiussisassapput. Allagaq unitsinneqarpat, tigummiinnarneqarnissaanut apeqqut erngerlugu eqqartuussivimmu saqqummiunneqassaaq aalajangiiffigisassanngorlugu. Allakkamik tigummininneq attatiinnarneqarpat, nassiussisoq erngerlugu ilisimatinneqassaaq eqqartuussisoq paasiniaaneq eqqarsaatigalugu allatut aalajangersaanngippat, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 380.

Pulaarneqarnissaaq pillugu politiit aalajangiippata imaluunniit pulaartoqarnermut atasumik nakkutillisoqarnissaanik piumasaqaateqarpata, aalajangerneq pillugu inuusuttoq ilisimatinneqassaaq, pineqartorlu arnaq angulluunniit piumasaqarsinnaavoq aalajangernerup eqqartuussivimmu aalajangigassanngorlugu saqqummiunneqarnissaanik. Eqqartuussiviup eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat naapertorlugit, inuusuttut isumaginninnermik suliassaqarfimmit parnaarunneqarnermut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut isumannaallisakkanut inissinneqarallartut, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allakkatigut, oqarasuaatikkut aammalu pulaarneqartarnikkut allanut attaveqartarnerannik mattunneqarnissaat aalajangersinnaavaa.

Parnaarussaagallarnerup siunertaa mianeriniarlugu inuusuttup tigummigallagaasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaa allatigullu attaveqaqateqartarnissaa politiit aammattaq akerlerisinnaavaat, imaluunniit oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerni allatigullu attaveqaqatigiinnerni oqaloqatigiinnerup tusarnaarneqarnissaa piumasaqaatigisinnaallugu.

Oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernik allatigulluunniit attaveqaqateqartarnernik nakkutiginnittarnissaaq politiit aalajangernerat pillugu inuusuttoq ilisimatinneqassaaq, aammattaq ilisimatinneqassalluni oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernik allatigulluunniit attaveqaqateqartarnernik nakkutiginnittarnissaaq pillugu politiit aalajangernerat eqqartuussivimmu aalajangigassanngorlugu saqqummiunneqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaasoq. Inuusuttoq illersuisuminit nakkutigineqanngitsumik oqarasuaatikkut attaveqartuaannarsinnaavoq.

Aalajangersimasunik pissutissaqartillugu inuup timaanik inimillu misissuineq

Nukersorfiginninneq pillugu inatsimmi § 8

Imm. 1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, ilanngullugit ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani, meeqqap pigisanik tigussaasunik pigisaqarneranik isumaqarnissamut aalajangersimasunik tunngavissaqarpat, tak. § 10, pigisaqarnerullu kingunerissallugu torersuunissamik aalajangersakkat malinneqarsinnaannginnerat, imaluunniit isumannaallisaanikkut mianerisassat mianerineqarsinnaannginnerat, meeqqap inuttaanik inimillu sumiiffigisaanik misissuisoqarnissaa inissinneqarfiup pisortaata, allaluunniit taamatut piginnaatitaasup aalajangersinnaavaa.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu taamaallaat misissuisoqarsinnaavoq,

akuliunnerup siunertaa akuliunnerullu kanngunarsagaanermik iluaaginninnermillu misiginerit akuliunnerup kingunerisinnaasaatut isumaqarfigineqartariaqartut, imminnut atsikkutigiippata. Misissuinissamut piumasqaataavoq periutsit allat sakkukinnerusut misilereersimanissaat, misissuinermilu siunertat angunissaannut periutsit taakku naammassimassanatik. Meeraq pigisanik tigussaasunik peqaruni, nammineq tunniunnissaannut kaammattorneqassaaq.

Imm. 3. Pissutsit aallaavigalugit sapinngisamik qajassuartumik misissuisoqassaaq. Taamaasilluni misissuineq imatut ingerlanneqassaaq, meeqqap kanngunarsagaasutut misiginerit sapinngisamik annikinnerpaasunngorlugu.

Imm. 4. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuisoqalertinnagu, misissuinerup aallartinneqarneranut pissutaasunik meeraq paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, pissutsit immikkut ittut taamatut iliornissaq illuatungiliingippassuk.

Imm. 5. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinermit sulisut ikinnerpaamik marluk tamatigut peqataasassapput. Taamaattoq pissutsit immikkut ittut pisariaqartippassuk, misissuineq sulisumit ataasiinnarmit ingerlanneqarsinnaavoq. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinermit meeqqanik allanik najuuttoqaqqusaanngilaq.

Imm. 6. Tigussaasunik pigisat meeqqap pigisaatut nassaarineqartut arsaarinnissutigineqarnissaat paaqqinniffiup pisortaata tamatumunngaluunniit piginnaatitaasup aalajangersinnaavaa, taamatut iliorneq torersuunissamut isumannaallisaanikkulluunniit qajassuussassatigut pisariaqartinneqartutut nalilernerqarpat.

Imm. 7. Pigisat meeqqap pigisat arsaarinnissutigineqarpata, pigisat arsaarinnissutigineqartut allattorsimaffiannik inissiiffigisaq suliqaassaaq. Arsaarinnissutiginninneq pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq, allattukkallu assilineqarneranik tunineqarluni.

Imm. 8. Pigisat inissiiffigisaq pigippagu, ingerlaannaq arsaarinnissutigineqarsinnaavoq.

25. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni paaqqinniffiup pisortaata, allaluunniit taamatut piginnaatitaasup, aalajangersinnaavaa, meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik inaanilluunniit sumiiffigisaanik, misissuinissaq. Misissuinermit aallartitsinissamut meeqqap inuusuttulluunniit pigisanik tigussaasunik pigisaqarneranik isumaqarnissamut aalajangersimasunik tunngavissaqartoqassaaq, tamannalu isumaqarpoq meeraq inuusuttorluunniit tigussaasunik pigisaqassasoq torersumik ingerlatsisoqarnissaanik eqqortitsisinnaajunnaarnermik imaluunniit isumannaatsuunissap atorunnaassutigisaanik kinguneqartumik. Pigisat tassaapput illersorneqarsinnaanngitsut aamma/imaluunniit tigumminissaat inerteqqutaasut, imaluunniit inissinneqarfimmi isumannaatsuunermut akornutaasinnaasut. Pigisat ass. tassaasinnaapput ikiaroorartut imaluunniit unngiaatit savissaat, saviit allaluunniit sakkutut atornerqarsinnaasut. Meeqqap inuusuttulluunniit ulorianartunik pigisaqarneranik misissuineq pisinnaavoq, meeqqap inuusuttulluunniit pigisat atorlugit allanik ajoqusiiniarnissaa ilimagineqarpat aammalu ilimagineqarpat meeraq inuusuttorluunniit immiut ajoqusersinnaasoq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 10-mi allassimavoq 'aalajangersimasunik tunngavissaqarnera' ass. tassaasinnaasoq, paaqqinniffiup inissinneqarfulluunniit igaffiani nerinnermut atorunik amigateqarneranik sulisut malussarnerat, imaluunniit inigisami ipittumik inngigissumilluunniit atortoqarluni iikkamut kigartuisoqarsimanera. 'Aalajangersimasunik tunngavissaqarnera' aammattaq tassaasinnaavoq, meeqqap inuusuttulluunniit ileqqulersuutigisaasa nalinginnaasumit allaanerunerat, sulisullu ilimaginninnerat meeraq inuusuttorluunniit ass. ikiaroorartumik tigummiqaqarsimassasoq.

Misissuinerup aallartinneqannginnerani meeraq inuusuttorluunniit tusarniarneqaaqqaartuassaaq aammalu pigisaqarsimappat nammineerluni tunniussinissaanik kajumissaarneqartassalluni.

Meeqqap inuusuttulluunniit inimi sumiiffigisaani inuttaanilu sunik pigisaqarneranik misissuineq pissutsit aallaavigalugit sapinngisamik qajassuartumik ingerlanneqassaaq, meeqqap inuusuttulluunniit kanngunarsagaasutut misiginera sapinngisamik minnerpaaffianeeqqullugu. Misissuineq akuliunnertut annertuallaartutut isikkoqassanngilaq, tassa misissuinnikkut nuanniilliortitsissutaasinnaasut kanngunarsagaanerussaasullu akuliunnerup siunertaanit annertunerussanngillat.

Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinermit sulisut ikinnerpaamik marluk tamatigut peqataasassapput. Pissutsilli immikkut ittut kisimik pisariaqartippassuk, misissuineq sulisumit ataasiinnarmut ingerlanneqarsinnaavoq. Meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinermit meeqqanik inuusuttunillu allanik najuuttoqaqqusaanngilaq.

Misissuisoqalinnginnerani meeqqap inuusuttulluunniit pisinnaatitaaffigaa misissuisoqalerneranut pissutaasumik paasitinneqarnissaq, pissutsit immikkut ittut taamatut iliornissamut akerlilinnigippata, tak. pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 8, imm. 4.

Inuup timaanik misissuinermit tunngatillugu immikkut taasariallit

26. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 12-ip allaaserai meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik misissuinermit malittarisassat. Misissuinermit atavillugu inuup timaanut pulatitsinerit timaanillu attualaarinerit pissanngillat. Atisat qaavisigut taamaallaat pattalaarisogaarsinnaavoq aammalu kaasarfinnik kamippannillu misissuisogaarsinnaalluni. Taamaattoq meeraq inuusuttorluunniit qaatiguumi peernissaanik, nasaarnissaanik kamippaarnissaanillu qinnuigineqarsinnaavoq. Misissuineq qaqutigorluinnaq inunnit meeqqamit inuusuttumiilluunniit allaanerumik suaassusilinnit ingerlanneqarsinnaallunilu najuuffigineqarsinnaavoq.

Meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik misissuineq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, aalajangersimasunik tunngavissaqartutut isigineqarpat meeraq inuusuttorluunniit pigisanik tigussaasunik pigisartoq, paaqqinniffimmi torersumik ingerlatsisoqarnissaanik aalajangersakkanik malinnittoqarsinnaajunnaarneranik isumannaallisaanikkulluunniit mianerisassanik mianerinnittoqarsinnaajunnaarneranik kinguneqartumik.

Inimik sumiiffigisamik misissuineq pillugu immikkut taasariallit

27. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 11, imm. 2 naapertorlugu 'ini sumiiffigisaq' tassaavoq ini, sikaaviit ineeqqalluunniit allat meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarfimmini atorsinnaasai.

Meeqqap inuusuttulluunniit inimik sumiiffigisaanik misissuineq inimi sumiiffigisaani pineqartup pigisaanik misissuinermit kinguneqarpat, meeraq inuusuttorluunniit misissuinermit najuunnissamut neqeroorfigineqassaaq, misissuinerulluunniit kingorna ingerlaannaq misissuineq inernerilu pillugit nassuiaanneqassalluni, taamatut iliornissamut pissutsit immikkut ittut aporfussanngippata, tak. pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 11, imm. 1. Inimi sumiiffigisami pigisat pillugit eqqarsaataapput amusarissat, toqqorsiviit matusartut, taskit pooqattallu.

Misissuinerup ingerlanneqarsimanera pillugu ilisimatitsissutiginerata peqatigisaanik misissuineq pillugu nassuiaanneqarnissamut neqeroorut allakkatigut tunniunneqarsinnaavoq.

Pigisanik tigussaasunik arsaarinnineq

28. Pigisanik tigussaasunik torersumik isumannaatsumillu ingerlatsisoqarnissaanut tunngatillugu illersorneqarsinnaanngitsunik nassaartoqarpat, inissinneqarfiup pisortaata tamatumunngaluunniit piginnaatitaasup arsaarinnissutigineqarnissaat aalajangersinnaavaa, tak. pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 8, imm. 6.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik pigisat arsaarinnissutigineqartut allattorsimaffianik suliaqassaaq. Meeraq inuusuttorluunniit pigisanik sorlernik arsaarinnittoqarnera pillugu ilisimatinneqassaaq. Arsaarinnittoqarnera pillugu tunngaviumik nalunaarfigineqassapput aammalu iniminni pigisanik tiggumiaqarnerannut pissutaasumik tusarniaavigineqassallutik. Arsaarinnissutaasunut allattukkat assileqqinnerannik aammattaq tunineqassapput. Pigisat inissiiffigisap pigippagu, ingerlaannaq arsaarinnissutigineqarsinnaavoq, tak. pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 8, imm. 8.

Pigisat arsaarinnissutaasut inissiiffigisamit paarineqassapput, tassani pineqanngippata pigisat inerteqqutaasut imaluunniit ikiaroonartut politiinut tunniunneqartussaasut. Pigisat arsaarinnissutaasut inissiiffigisamit angerlartussanngornermit tunniunneqassapput.

Immikkoortortanut isumannaallisakkanut aamma immikkut isumannaallisakkanut inissinneqarnermi, pulaartoqarnermi qimatsinermilu misissuisinnaanermut immikkut taasariiallit

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 9

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup isumannaallisakkap aammattaaq meeraq paaqqinniffimmut inissinneqartuq inimi sumiiffigisamini pigisanik tigussaasunik sunik pigisaqarnerseq misissorsinnaavaa, torersuunissamik aalajangersakkat isumannaallisaanikkullu mianerisassat malinnissaasa qulakkeernissaannut misissuineq taamatut ittoq pisariaqartinneqarpat:

- 1) meeraq inuusuttorluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut isumannaallisakkamut inissinneqarpat,
- 2) pulaartoqarneq sioqqullugu pulaartoqarnerullu kingorna, aamma
- 3) ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik isumannaallisakkamik qimatsineq sioqqullugu utereernerullu kingorna.

29. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 9 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkanut inissinneqartut meeqqat inuusuttulluunniit inigisaannik pigisanik misissuisoqarsinnaavoq, meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarpat, pulaartoqarneq sioqqullugu pulaartoqarnerullu kingorna aamma inigisamik qimatsineq sioqqullugu utereernerullu kingorna. Misissuineq pisinnaavoq torersumik isumannaatsumillu ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu tamanna pisariaqartutut isigineqarpat. Misissuisoqalinnginnerani meeqqap inuusuttulluunniit pisinnaatitaaffigaa misissuisoqalerneranut pissutaasumik paasitinneqarnissaaq, pissutsit immikkut ittut taamatut ilionissamut akerlilinggippata, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 8, imm. 4.

Misissuinerup inissinneqarnermi, pulaartoqarnermi qimatsinermiluunniit ingerlanneqartup, misissuinerup atillugu tunngavissaqarluni pasilliinermik tunngaveqartariaqanngilaq.

Inissinneqarnerup aallaqqaataani ullut 14-t angullugit anitsaaliugaaneq

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15

Imm. 1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisagaanngitsuni meeqqat inissinneqarnermik kingorna ullut 14-it tikillugit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit pineqartumit najugaqarfigisaminnilluunniit pineqartumit anitsaaliugaasinnaanerat pillugu kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisnaavoq, imaappat:

1) meeqqap immikkut ittumik ikiorneqarnissamut pisariaqartitsinera iliuuseqarfigniarlugu tamanna annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarpat, aamma

2) isumaginninnikkut perorsaalluni sullissinerup tamanna aalajangiisumik pingaaruteqartutut isigineqarpat.

Imm. 2. Ulluni siullerni 14-ini meeqqap qanoq sivilutigisumik anitsaaliugaanissaa kommunalbestyrelsip aalajangissavaa.

Imm. 3. Meeqqap isumai tamatigut ilaatinneqartassapput, qassinillu ukioqarneranut inerisimassusianullu naapertuuttumik tulluurtumillu sunnuteqartinneqartassallutik.

Imm. 4. Timikkut pissaanermik atuilluni meeraq uninngatinneqarsinnaavoq taamaallaat inissinneqarfigisamini qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu pissaanermik atuineq pisuni ataasiakkaani pissutsinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarnerpaamillu qaangiisuussanani, anitsaaliuinermillu anguniakkamut sanilliullugu naammagintumik sakkortussuseqassalluni.

30. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15 naapertorlugu kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq, meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisagaanngitsuni inissisimasut inissinneqarfiup aallartinnerani ullut 14-it angullugit anitsaaliugaasinnaasut,

- 1) meeqqap immikkut ittumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinera iliuseqarfiginiarlugu, tamanna annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarpat, aamma
- 2) isumagininnikkut perorsaalluni sullissinermut tamanna aalajangiisumik pingaaruteqartutut isigineqarpat.

Inissinneqarfiup aallartinnerani ullut 14-it angullugit anitsaaliugaaneq kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip tamatigut aalajangertassavaa, tassanilu apeqqutaanngilaq angajoqqaatut oqartussaassuseqartup inuusuttulluunniit 15-ileereersimasup aalajangiinermut isumaqataannginnerat.

Ulluni siullerni 14-ini qanoq sivirusitigisumik anitsaaliuinissaq kommunalbestyrelsip aalajangissavaa.

Meeraq inuusuttorluunniit inissivimmut allamut inissinneqarpat, kommunalbestyrelse aalajangeeqqissinnaavoq meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarfiup aallartinnerani taamatut aalajangiinermut tunngaviusut naammassineqarsimappata ullut 14-it angullugit anitsaaliugaasinnaansoq.

Aalajangiinermut atasumik meeqqap inuusuttulluunniit isumai ilaatinneqartassapput, qassinillu ukioqarneranut inerisimassusianullu naapertuuttumik tulluurtumillu sunniuteqartinneqartassallutik.

Anitsaaliuineq tassangaannartumik pisinnaavoq inissinneqarfinnilu sulisunit pissaanermik atuilluni suliarineqassalluni, tassa meeqqamik inuusuttumilluunniit inissinneqarfigisaminik qimatsinissaa pingitsoortinniarlugu timaata aaliangerneratigut.

Timikkut pissaanermik atuineq atorneqaqqusaanngilaq meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarfigisaminik qimatsisinnaanera allatut iliorluni pingitsoortinneqarsinnaappat, tassani akuliunnerit annikinnerusut atorlugit pisinnaappat. Anitsaaliuineq taamaalilluni pisuni ataasiakkaani pissutsinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarnerpaanik qaangiisuussanani, anitsaaliuinermilu anguniakkanut sanilliullugu naammaginatut sakkortussuseqassalluni.

Inissinneqarnerup aallaqqaataani anitsaaliugaanermut apeqqutaanngilaq meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarfimminiinnersoq, aammali naammassineqarsinnaalluni meeraq inuusuttorluunniit inissinneqarnermi ilaatut aasarsiortarfimmiippat inissinneqarfimmi sulisut peqatigalugit.

Allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq, illersuisinnaatitaaneq aammalu noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq (negotiorum gestio)

31. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit aalajangersakkanik imaqarpoq ass. pisortat suliffiutaanni paarsisutut sulisut inunnut allanut aalajangersimasunik iliuseqarnissaannik inerteqquteqarfiusunik, ilaatigut inunnut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. II-mi inunnut pineqartunut immikkoortup ataani inissisimasunut. Allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut imaluunniit pisariaqalerfiani ikiuinerlut piumasaqaataasut naammassineqarsimappata, akuliunnerit taamatut ittut inatsisinut naapertuussinnaanngussapput.

Allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut imaluunniit pisariaqalerfiani ikiuinerlut piumasaqaataasut naammassineqarsimappata, akuliunnerit taamatut ittut inatsisinut naapertuussinnaanngussapput.

Allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut aammalu noqqaassutigineqanngitsumik ikiuinerlut (negotiorum gestio) tunngatillugu, pisuni immikkut ittuni atorneqartussatut immikkut ittumik inatsisini tunngavissaqarnerup eqqartorneqarnera, pingaarutilittut eqqaasariaqarpoq. Aalajangersakkat taamaalillutik inatsisitigut tunngavissatut atorneqarsinnaanngillat akuliunnernut allatut ajornartutut isikkulinnut akulikitsumillu pisartunut.

Inissiiffik taannaavoq siullermik nalilersuisusaaq pissaanermik atuineq, allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut aammalu noqqaassutigineqanngitsumik ikiuinerlut malittarisassat ataannut inissinneqarsinnaanersoq. Kommunemi najugaqarfigineqarallartumi kommunalbestyrelse tuliulluni nalilersuisusaaq pissaanermik atuineq allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut malittarisassat ataannut inissinneqarsinnaanersoq, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 20 imaluunniit noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq. Akuliunneq naammagittaalliutiginerpat eqqartuussiviit tassaapput naggataatigut isummertussat pissaanermik atuineq allatut ajornartumik illersuisariaqalernerumut, illersuisinnaatitaanermut imaluunniit noqqaassutigineqanngitsumik ikiuinerlut malittarisassat ataannut inissinneqassanersoq.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 9

Inunnut allatut ajornartumik illersuisariaqalerlutik iliuseqarsimasunut inatsisip matuma pineqaatissiissutissartai atorneqassanngillat, saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniarneqarluinnalernerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuseqarnerit pisariaqarsimappata aamma taamaaliorneq saassussinerup navianassusianut, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut illersugaanerata pingaaruteqassusianut naleqqiullugu illersorneqarsinnaappat.
Imm. 2. . . .

32. Iliuutsit saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniarneqarluinnalernerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuseqarnerit pisariaqarsimappata, pinerluttulerinermut inatsimmi § 9, imm. 1 naapertorlugu pineqaatissiissutaaneq ajorput. Pinngitsoortitsiniutitulli iliuseqarnerup saassussinerup navianassusia, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut illersugaanerata pingaaruteqassusianut naleqqiullugu illersorneqarsinnaasariaqarpoq.

Aalajangersakkami pineqarpoq inatsisitigut illersugaanerup pineqaatissiissutaanngitsumik saassunneqarnerani illersuisariaqalerneq, allassimangilarli saassussineq sumut sammitineqartussaaneersoq. Tamakku tassaasinnaapput timi atorlugu ass. inuunermik, timimik, inuup kiffaanngissuseqartitaanerani aamma pisuussutaanik saassussinerit, soorlu persuttaanikkut, ikuallatsitsinikkut pigisanillu aserorterinikkut.

Aalajangersagaq aammattaaq atuuffeqarpoq saassussisoq sianiulluttuunini pissutigalugu qanorluunniit periaarsinnaappat, naak saassussisoq pisuni taamatut ittuni pineqaatissinneqarnissaminut naleqquttuussanngikkaluortoq. Pisuni taamatut ittuni taamaattoq nalinginnaasumit annertunerusumik pinnaatitaaffeqartoqarpoq suliamit tunuarsinnaanerit imaluunniit saassunneqarnermit tunuartinnarsinnaanerit, tamanna periarfissaappat.

Saassussinerup akisinerullu akornanni sakkortussutsimik sanilliussisinnaaneq piunasaqaatitit ilangunneqarpoq, taamaallilluni saassussinerit qanorluunniit ittut tamarmik iliutsimik pineqaatissiissutissaajunnaarsitsissanngillat. Pinngitsoortitsiniarlunili iliutsip illersorneqarsinnaasumik iliutsimut akornutinngussanngilaq. Allatut oqaatigalugu iliutsinut pineqaatissiisutaasusaanngitsunut killissat ersarivissut taaneqarsinnaanngillat, pineqaatissinneqassanngikkaannili iliuserineqartoq pisimassaaq saassunneqarneq pitsaaliorniarlugu. Pinngitsoortitsiniarluni iliuseqarneq saassussisumut iliuserineqassaaq, allamullu saatsinneqanngisaannassalluni.

Iliuutsinut pinaveersaartitsinertut isikkulinnut, allatut ajornartumik illersuisariaqalernerit aalajangersakkamik tunngaveqarluni iliuserineqarsinnaasunut, killissaq nassaarineqassaaq, qunusaarnerit iliuserineqartup ima annertutigisutut isigineqarnera saassunneqarnerit imaluunniit saassunniarneqarluinnalernerit utalilersorneri aallaavigalugit. Saassunneqarneq suli aallartissimangippat, ima qunutitsitigissaaq, akornusernissaa pisariaqarluni. Utaqqinissaq tunuarnissarlunniit piffissaqarfigineqarpat, ass. suli oqaasiinnartigut qunusaarisoqarluni, tamanna isumaqakkajuttarpoq akillugu iliuseqarnissamut suli pisariaqalersimangitsoq. Piffissaq apeqqutaatillugu, qunusaarneqartup taava pitsaaliissutissat akuerisat atortariaqalissavai. Saassunneqalernerup pinngitsoortinnissaanut iliuseqarneq pisariaqartuussaaq, tassa allatut ajornartumik illersuisariaqalernerusimassanngilaq, siunertap naammassineqarnissaanut iliuseqarneq annikinnerusoq atorneqarsinnaasimappat. Allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq pinaveersimatitsinissaq siunertaralugu taamaallilluni atorneqarsinnaanngilaq, tassalu iliuseriniakkap aallartinnginnerani imaluunniit aallartinneqaliivinnerani.

Illersuisinnaatitaaneq

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi § 10

Inatsisip matuma pineqaatissiissutitai atuutinngillat inunnut pisariaqartunik iliuseqarsimasunut inummik imaluunniit pigisanik ajoqusiinissamik aarlerinartorsiorneq pinngitsoortinniarlugu, inatsisinik unioqquitsineq pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqartariaqarpat.

33. Pinerluttulerinermi inatsimmi § 10 illersuisinnaatitaanerit tunngasooq aatsaat atorneqarsinnaavoq, allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq atorneqarsinnaanngikkaangat.

Iliuseq pineqaatissiisutaasussaagaluartoq pineqaatissiisutaanngitsoorsinnaavoq inummik pigisanilluunniit ajoqusiinnaanermik aarlerinartorsiorneq pinngitsoortinniarlugu pisariaqartuusimaguni, aammalu inatsimmik unioqqutitsineq pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqartariaqarpat.

Aalajangersagaq atuutilersarpoq timimik ajoqusiinermi imaluunniit atortunik tigussaasunik ajoqusiinermi. Ajoqusiinissamik aarlerinartorsiornermut ass. tassaasinnaavoq tassangaannartumik napparsimalerneq, atortuni ikkussuussani maskiinanilu teknikkikkut ajutoorneq imaluunniit pinngortitami pisut, soorlu kallenera, qarsutsineq immineerluni ikuallanneq.

Ajoqusiinissamik aarlerinartorsiornerup pinngitsoortinneqartup aammalu iliutsip (pineqaatissiisutaasussaagaluartup) ulorianartorsiornermik pinngitsoortitsisup akornanni annertuumik assigiinngissuteqartoqarnissaa piumasaqaataavoq. Assersuutigalugu timimik piaarluni ajoqusiineq allallu iliutsit sakkortuut iliusaassapput pineqaatissiisutissaanngitsut, ajoqusiinissamut annertuumik aarlerinartorsiornermut pinngitsoortitsisutut.

Allatut ajornartumik illersuisariaqalernernut sanillullutik illersuisinnaatitaanermi iliutsit saassussisumuinnaanngitsoq atorneqarsinnaapput.

Noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq

34. Negotiorum gestio, aamma noqqaassutigineqanngitsumik ikiuinermik taaneqartartoq, allatut ajornartumik illersuisariaqalernermi imaluunniit illersuisinnaatitaanermi isummat assingusut malillugit atorneqarsinnaavoq, taamaattorli malitassat sallaannerit tunngavigalugit.

Navianartup qanoq qanitsiginera ilungersunartigeneralu, qunusaarneqartup soqutigisaasa suuneri aamma akornusiinermi iliutsip ajoqutaasinnaassusiata annikinnera, soorlu illersuisinnaatitaaneq atorlugu akuliunnermi pineqartoq, eqqarsaatigalugit, piumasaqaatit taakkorpiat piumasaqaatigineqarsinnaanngillat.

Inuup pineqartup ajornartoofiani soqutigisaanut noqqaassutigineqanngitsumik ikiuunnermi eqqartuussisutigut tunngavusut, allatut ajornartumik illersuisariaqalernermi aammalu illersuisinnaatitaanermi tunngaviit assigalugit pisunut immikkut illuinnartunut immikkut illuinnartumik inatsisitigut tunngavusinnaapput.

Inuinaat eqqartuussivianni oqaaseq "negotiorum gestio" (noqqaassutigineqanngitsumik suliamik ingerlatsineq), tassa inuup allap susassaarfianut isumaqatigiissuteqaqqaarani iliuseqarnermut atorneqartarpoq. Pisoq tassaasinnaavoq, isumaqatigiissuteqarfigeqqaarnagu allap pigisaanik annaassiniarneq. Pinerluutilinnik suliaqarnermi aammattaaq pineqaatissiisutaasussaagaluartoq pinngitsoortarpoq taamatut aammattaaq iliortoqartillugu. Tassunga assersuutigineqarsinnaavoq, kinaluunniit allap peqannginnerani allagarsiaanik ammaanera, inigisaanut iserneru imaluunniit biilianik atuinera pigisaanik pilertortumik isumannaarinissaminut.

Tassa akuersisoqarnissaa ilimagalugu immikkut illuinnartumik iliuseqarnermut isigineqarsinnaavoq, apereqqaarnissaq periarfissaqarsimasuuppat akuerineqarnissaq iliuseqartup naatsorsuutigisinnaammagu.

Pisuni negotiorum gestio atorneqarsinnaaffiani, akuliunneq inuup soqutigisaanik aallussinissamut pisariaqartinneqassaaq, ikiorneqarniarlorlu nammineq taamatut iliorsinnaassanngilaq. Aaqqissuussineq naammaginaruussaaq pisumik qaangiisuussanani. Taamaallilluni akuliunneq illersuiniarnermut naleqqunnersoq nalilersorneqassaaq, iliuserineqartussamulli aporaattoqanngimmat akuliunneq inatsisinut naapertuussinnaavoq ajornartoornermi nalinginnaasumi piumasaqaatigineqartutut naleqassutsimigut annikinnerugalarluni. Siunertalli tamarmi nalilersoreerneratigut, inuit marluk taakku akornanni pisullu sinnerisa tamarmik pereerneranni, pingarneq tassaavoq allamik ikiulluni iliuseqarnerup iliuserineqarnera naammaginaruunnersoq illersorneqarsinnaanersorlu.

Negotiorum gestio pineqaatissiisutaasussaannngitsup killissaa, kinaassusersiunngitsumik pisunik pineqaatissiinermik pissuteqassaaq, pineqaatissinneqanngitsoornissamullu inuup ikiorneqartup noqqaassutigineqanngitsumik ikiorneqarni eqqunngitsuliorfigineqarnermut misigippagu pineqaatissiisutaassaaq. Inuup allat akuliunnissaat siusinaartumik piumasimannngippagu, tamanna ataqineqassaaq.

Kapitel 6

Meeqqanut inuusuttunullu tarnimik pissusaatigut piginnaasakitsunut ulloq unnuarluk paaqqinniffimmut najugaqarfimmulluunniit inissitanut, kalerrisaarutinik sumiiffissiuutinilluunniit atuineq

35.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi kapitel 6

§ 16. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi ulloq unnuarlu paaqqinniffiup qinnuteqaateqarneratigut, meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut najugaqarfimmulluunniit inissineqarsimasunut, aammalu tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakitsunut kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorneqarnissaat pisuni immikkut ittuni aalajangersinnaavaat, imaappat:

- 1) meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik qimatsinermigut timikkut ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiorfitsilernissaa aarlerinaateqarpat,
- 2) kalerrisaarutit sumiiffissiuutilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassiat aarlerinartup tamatuma pinngitsoortinnissaanut tapertaasinnaappata, aamma
- 3) kalerrisaarutit sumiiffissiuutilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassiat atornissaannut angajoqqaatut oqartussaasut akuersisimappata. Angajoqqaatut oqartussaassuseq ataatsimoorunneqarpat, angajoqqaatut oqartussaasut tamarmik marluullutik akuersisimassapput.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu iliutsit aallartinnissaannut piumasaqaatinik naliliinermi, tulliuuttut pigineqarnerat kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa:

- 1) pineqartup piginnaasakissusia pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
- 2) perorsaariaatsikkut periutsit, iliuseqarfiginninnerup aallartinneqannginnerani atorlugit misilinneqarsimagaluartut pillugit nassuiaat, siunertallu angunissaanut periutsit sooq naammassimanginnerannut nassuiaat ilanngullugu, aamma
- 3) meeqqap inissineqarfigisap avataani nammineerluni ingerlasinnaanngornissaa anguniarlugu perorsaariaatsikkut periutsit, iliuseqarfiginninnerup peqatigisaanik atorlugit misilinneqartussat pillugit nassuiaat.

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu iliutsip aallartinnissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimaneramik naliliinermi, meeqqap ukioqqortussusianut inerisimassusianullu naapertuuttumik meeqqap isummersuutai naammaginartumik pingaartinneqarsimangersut kommunalbestyrelsip ilanngullugu misissussavaa.

§ 17. Iliuseqarfiginninneq, tak. § 16, sivisunerpaamik qaammatit sisamakkaarlugit aallartinneqarsinnaavoq. Pisuni ataasiakkaani piviusunik naliliineq tunuliaqutaralugu piffissap sivissusissaa aalajangersarneqassaaq. Iliuseqarfiginninnerup atornissaanik aalajangiinnermut piumasaqaatit eqqortinneqarsinnaajunnaarpata, iliuseqarfiginninneq unitsinneqassaaq.

§ 18. § 16 naapertorlugu kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamut aalajangiisinaanermut, atortut meeqqap ingerlaffiinik ataavartumik nakkutiginninnermut atorneqarsinnaasut ilaangillat.

Sullinniakkat

36. Meeqqanut inuusuttunullu ikittunnguanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut najugaqarfinnulluunniit inissineqarsimasunut aammalu tarnimik pissusaatigut annertuumik taamaattuartsamillu piginnaasakitsunut aammalu aqqusinikkut angallaffinni kisimiilluni ingerlasinnaanngitsunut imaluunniit meeqqamut inuusuttumulluunniit ulorianartoqarfusinnaasuni angalaarsinnaanngitsumut kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu atuneq aallartinneqarsinnaavoq.

Meeqqat annerit ineriartorminnik kinguarsimasut aammalu ukiukitsutut pissuseqartut, taamaattumillu isumannaatsumik angalasinnaaqullugit inersimasumik ingerlaqateqartariaqartut aqqusinerni angallaffinni allanilu ulorianartoqarsinnaasuni, ass. tassani pineqarsinnaapput tatsit, kuuit, naatsivinni tasiliat kiisalu ikaartarfiit imaluunniit silap qanoq innera.

Tassa pisuni immikkut ittuni inummumut aalajangersimasumut kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu atuisinnaaneq pineqarpoq piumasaqaatit arlallit naammassineqarsimagaangata. Meeqqanut inuusuttunullu inissineqarsimasunut tamanut, kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu atuinissaq taamaalilluni pineqanngilaq.

Perorsaanikkut iliuseqarnermut tapiliussat

37. Najugaqarfiit pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi kapitali 6 naapertorlugu taamaalillutik pisuni immikkut ittuni perorsaanikkut tapersuinerit iliuseqarnerillu aammalu isumagininnikkut suliaqarnerit tapertaqartissinnaaleraat, taamaalillutillu kalerrisaarutit sumiiffissiuutinillu, tamatumunnga pisariaqarpat aalajangiiffigereerneratigut aammalu piffissami

killilikkami atorneqarsinnaangorlugit meeqqani inuusuttunilu aammalu innuttaasuni allani, ass. aqqusinikkut angallattuni, ajoqusiinerit pinngitsoortikkumallugit. Erseqqissaatigineqassaaq perorsaaneq eqqarsaatigalugu iliuuseqarnermut taamaallaat tapertatut tamanna iliuuserineqarmat. Kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu meeraq inuusuttorluunniit aqqusinikkut angallannermi isumannaanerulersingilaat, atortuuppulli meeqqamik inuusuttumilluunniit sumiissusersiiniarnermut, taamaalillutillu atortuullutik inuup timaatigut annertuumik ajoqusiisinnaanermik pinngitsoortitseqataanissamut.

Kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inissiifinni sulisut ilisimasallit perorsaanerannut taartaasinnaanatillu taartaatinneqassanngillat, aamma meeqqamut inuusuttumullu tunngatillugu perorsaanikkut iliuuseqarnerit suliarineqartuartaqarput, taamaalilluni perorsaariaatsit kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutinut pisuni aalajangersimasuni taarsiunneqartussat ineriartortinneqarsinnaaqqullugit.

Ataavartuunngitsumik nakkutiginninneq

38. § 16-imi atortut marluk pineqarput:

- 1) kalerrisaarutit, meeqqap inuusuttulluunniit najugaq qimakkaluarpagu sulisunut ilaqutaasunullu kalerriinnaasut, aamma
- 2) sumiiffissiuutit, meeqqamik inuusuttumilluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiit najugaqarfimmiilluunniit tamarsimasumut atorneqarsinnaasut.

Taamaalillutik atortut inerteqqutaanatik meeqqat inuusuttulluunniit najugarisaminnit anisinnaanerannik killiliisinnaallutillu nakkutiginninnaasut atorneqarnissaminnut killiliivigineqarput.

Taamaattumik kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat, soorlu atortut inuup ingerlaarfiinik ataavartumik nakkutiginninnermut atorneqarsinnaasut, inerteqqutaapput, soorlu makku:

- videoliuutit assigisaalluunniit,
- parnaarsaatit kodillit, meeraq inuusuttorluunniit kodimik toortaanissaminut tunngavissaqarnani matumik ammaaniarnissaanut immikkut kodilikkat, imaluunniit
- matumik anisarfirmik parnaarsineq meeraq inuusuttorluunniit inigisamit aninnginnissaa siunertaralugu.

Matut silarliit aqqusinermullu matut parnaarneqarnissaannik nalinginnaasumik inerteqqutiginerat pineqanngilaq. Meeqqap inuusuttulluunniit qaqugu piumalleruni silamut anisinnaanera pingaerneruvoq.

Matut silarliit aqqusinermullu matut iluanniit parnaarneqarsinnaapput, matut taakku najugarisani nalinginnaasuni tillinniarnit susassaqqanngitsuniillu isertogarnit pinaveersimatiniarlugit nalinginnaasumik parnaaqqatittarnerisulli. Tamanna atuuppoq ullukut aammalu unnuakkut.

Matumik silarlernik parnaarsineq najugalinnit tamanit qaqugukkulluunniit anerusuttunit aniffiusinnaajunnaartarnerat eqqumaffiginissaa pingaaruteqarpoq. Taamaaliortoqarpat, tamanna kiffaanngissusiaanerussaaq, najugaq matumik aniffiusinnaasumik qitiusumut inissitamik ataatsimik arlalinnilluunniit aatsaat peqarsimanngippat. Taamaattoqarpat malittarisassat akornutaanngillat matut aniffiusinnaasut qitiunerusumuunngitsooq inissitat allat parnaarneqarnissaannut.

Atortut inunnut ataasiakkaanut atugassiat

39. Kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inummut ataatsimut naatsorsuussaanaasat atorneqalernissaannut aammattaq piumasaqaataavoq. Atortut inuup inissinneqarfimmiit imaluunniit najugaqarfimmiit anineranik imaluunniit najukkap avataani aneerneranik taamaallaat nalunaarsuinissaattut tamanna paasineqassaaq. Aalajangersakkat malillugit inatsisitigut tunngavissaqanngilaq najugallit tamarmik angalanerannik atortunik nalunaarsuisunik atuinissamut.

Matumi silarlermi naatsiivulluunniit matuani sianeq assigisaaluunniit angalasoqarneranik nalunaartoq - inuk isilersimappat anilersimappalluunniit, najugallit angalanerannik nalunaarsuinerunngilaq.

Akuersineq

40. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 16 malillugu kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu atuinissamut akuersisoqarsimanissaa piumasaqaataavoq. Iliuuseqarfiginninnerup aallartinneqarnissaanut angajoqqaatut oqartussaassusilik taannaavoq akuersisussa. Angajoqqaat oqartussaassusermik avitsisimappata, angajoqqaatut oqartussaasut marluullutik akuersisimassapput.

Kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu atuisoqarnissaa aalajangiunneqarpat, meeqqap inuusuttulluunniit qanoq isumaqarnera pineqartup qassinik ukioqarneranut inerisimassusaanullu naapertuuttumik pingaartinneqassapput.

Meeqqamut inuusuttumilluunniit attaveqarniarnermigut imaluunniit paasinnittaatsimigut piginnaanikillimasumut, meeqqap inuusuttulluunniit tusarneqarnissaa pillugu ukiuinut innarluutaanullu naleqquttumik tapersorneqarlunilu annaasassaanut taarteqartitsisoqarnissaanut immikkut pisariaqartitsisoqarsinnaavoq.

Qinnuteqarneq

41. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 16 malillugu, meeqqamut inuusuttumilluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut najugaqarfimmulluunniit inissinneqarsimasumut kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorneqarnissaannut pisuni immikkut ittuni aalajangiiffigininnissaannik, ulloq unnuarlu paaqqinniffik imaluunniit najugaqarfik kommunalbestyrelsemut qinnuteqartussaavoq.

Kommunalbestyrelsep taamaalilluni kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat meeqqanut inuusuttunulluunniit atorneqarnissaat pillugu sumiiffiit ataasiakkaat naalakkersinnaanngilai, soorlumi aamma angajoqqaatut

oqartussaasut kommunalbestyrelse nammineerlutik qinnuteqarfigisinnaangikkaat, kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnt ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaannik.

Nammineq aalajangiineq

42. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 16 nammineq aalajangikkamik atorneqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelse taamaalilluni aalajangiinnaavoq, kommunemi pineqartumi aalajangersagaq atorneqassanersoq. Kommunemi pineqartumi aalajangersakkap atorneqanginnissaa aalajangerneqarsimappat, kommunalbestyrelsip taamaalilluni qinnuteqaataasut suliarinissaat itigartissutiginnaavai.

Iliuutsip aallartinnissaanut piumasaqaatit

43. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 16-ip atorneqarnissaa kommunalbestyrelsip aalajangersimappagu, kommunalbestyrelsip misissussavaa kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnt ataasiakkaanut atugassiat atorneqarlutik aallartinneqarnissaannut piumasaqaatit naammassineqarsimanerat.

Kommunalbestyrelsep qulakkiissavaa piumasaqaatit tulliuuttut naammassineqarsimanissaat:

- Meeqqap inuusuttulluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik qimatsinermigut timimigut ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaata sooq aarlerinartoqarneranik allaaserinnineq, tak. inatsimmi § 16, imm. 1, nr. 1.
- Kalerrisaarutit sumiiffissiuutilluunniit inunnt ataasiakkaanut atugassiat aarlerinartup tamatuma pinngitsoortinnissaanut qanoq tapertaasinnaanerit, tak. inatsimmi § 16, imm. 1, nr. 2.
- Angajoqqaatut oqartussaasut akuersinerannik peqartoqarnerisooq, imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq avinneqarsimappat, marluullutik akuersisimanersut, tak. inatsimmi § 16, imm. 1, nr. 3.
- Piginnaanikillisisanermit suliamut attuumassuteqartumik uppersaatait pisariaqartut, tak. inatsimmi § 16, imm. 2, nr. 1.
- Perorsaariaatsikkut periutsit suut iliuuseqarfiginninnerup aallartinneqarnissaanik inassuteqarneq sioqqullugu misilinneqarsimagaluarnersut, tak. inatsimmi § 16, imm. 2, nr. 2.
- Meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarfigisap avataani nammineerluni ingerlasinnaangornissaa anguniarlugu perorsaariaatsikkut periutsit suut, iliuuseqarfiginninnerup peqatigisaanik atorneqarniarnersut, tak. inatsimmi § 16, imm. 2, nr. 3.
- Meeqqap inuusuttulluunniit isumai pineqartup qassinik ukioqarneranut inerisimassusaanullu naapertuuttumik pingaartinneqarnersut, tak. inatsimmi § 16, imm. 3.
- Piffissaq qanoq sivilutiginisooq qinnuteqaatigineqarnerisooq, taamaattoq pisuni ataasiakkaani sivilunerpaamik qaammatit sisamakkaarlugit, tak. inatsimmi § 17.

Kommunalbestyrelsep iliuuseqarfiginninnermik aallartitsisoqarnissaanik akuersisoqanginnerani eqqumaffigissavaa, kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu taarsiullugit allatut iliuuseqartoqarsinnaanersoq annikinnerusumik akuliunnerusunik, tamannalu ilutigalugu toqqissisimanerulersitsisunik. Iliuseqarnerit tassaasinnaapput isumaginnikkut perorsaariaatsit inummullu iliuuseqarfiginninnerit, soorlu inoqatinut attaveqarneq inoqammullu attaveqarnerit. Iliuserineqarsinnaasut allat periarfissaanerit kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu pisuni ataasiakkaani qanoq pisariaqartiginerisa isumaliutiginerannut ilanngunneqassapput.

Kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnt ataasiakkaanut atugassiat inuup ajoqusernissaanut qanoq annertutigisumik annikillitseqataasinnaanerit inissinneqarfiit nunap ilaani sumiinnerannik isumaliutiginninnernut aammattaq ilanngunneqartariaqarput.

Piffissaq

44. Kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu inunnt ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaannut aalajangiinerit utaqqiisaagallartuupput aammalu pisuni ataasiakkaani sivilunerpaamik qaammatit sisamakkaarlugit atuutsinneqartussatut aalajangerneqarsinnaallutik, tak. inatsimmi § 17.

Pisumi aalajangersimasumi piffissaq meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarfigisami avataani isumannaatumik ingerlasinnaangornissaa anguniarlugu ilinniartinneqarneranut naleqquttuusariaqarpoq, pisariaqangitsumillu sivilunerusariaqangisaannassalluni.

Piffissap ingerlanerani iliuuseqarfiginninnerup aallartinneqarnissaanut piumasaqaatit atorunnaarpata, iliuuseqarfiginnineq unitsinneqassaaq.

Nutaamik qinnuteqarneq

45. Piffissap naanerani inissinneqarfiup kommunalbestyrelse iliuuseqarfiginninnerup aallartinneqarnissaanik nutaamik qinnuteqarfigisinnaavaa. Piumasaqaatit sulii atuussimappata iliuuseqarfiginnineq taamaalilluni piffissanut tulleriinnut arlalinnut aalajangersaaffigineqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelse taamaattoq qaammatit sisamat angullugit sivilutiginisumut annerpaamik aalajangiinnaavoq, tamatumalu kingorna aatsaat nutaamik qinnuteqartoqarnera tunngavigalugu naliiisinnaalluni piumasaqaataasut sulii atuunnersut. Taamaalilluni piumasaqaatit sulii atuussimappata, piffissap naanerani iliuuseqarfiginninnerup nammineertumik ingerlaannartinneqarnissaanik aalajangiiffiginnittoqarsinnaangilaq.

Kommunalbestyrelsi taamaalilluni akuttoqatigiissaartumik nalilertassavaa akuliunneq pisariaqarnerisooq, pissaanermik atuinermi tunngaviit aallaavigalugit kalerrisaarutit sumiiffissiuutillu atorneqarnissaannut taarsiullugu meeqqat ataasiakkaat eqqarsaatigalugit perorsaanikkut periaatsit sulissutigiuarnissaat.

Kapitali 7

Katerisimaarneq pulaartoqarnerlu

46. Angerlarsimaffiup avataani inissisimanerup nalaani meeraq inuusuttorluunniit angajoqqaaminik allanillu attaveqarnissamik, soorlu qatanngutinut, aanaamut aataamullu, ilaqtutanut allanut, ikinngutinut il.il. katerisimaaqatiginnissinnaanermik attaveqarnissamillu pisinnaatitaaffeqarpoq.

Meeqqamut inuusuttumulluunniit pitsaanerususaaq eqqarsaatigalugu, meeqqap inuusuttulluunniit angajoqqaavisalu akornanni aammalu attavigisartagaannut allanut attaveqartuarnissaa, kommunalbestyrelsip isumagissavaa. Katerisimaartarnissanik aaqqissuussinermi pingaartinneqassaaq meeqqap inuusuttulluunniit ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu angajoqqaanut attavigisartakkanullu allanut qanittumik attaveqarnermik pilersitsisoqarsinnaanersoq piginnarneqarsinnaanersorlu, tak. meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 33.

Inissinneqarfiup pulaartoqarneq pillugu malittarisassai meeqqap inuusuttulluunniit ilaqtutanit, ikinngutinut imaluunniit arnaammit/angutaammit pulaartoqarnissaanik nalinginnaasumik ajornartitsisut isumaginninnermut inatsimmut naapertuutinnngillat.

Inissinneqarfiup taamaattoq aaqqissuussaannermut tunngasut pissutigalugit pulaartoqarnerup qanoq ingerlanneqarnissaanut, ass. ullup qanoq ilinerani pulaartoqarsinnaaneranik, malittarisassiorsinnaavoq. Inissinneqarfiup taamatuttaaq inuit pissusilersuutimikkut suliffimmi malittarisassanik ersarissumik qaangiisut najugaqarfimmit peersissinnaavai. Inissinneqarfiup taamatuttaaq aaqqissuussaannermut tunngasut pissutigalugit pisuni ataasiakkaani katerisimaarnissat attaviginninnissallu pingitsoortissinnaavai, tamanna torersumik ingerlasoqarnissaa isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit pisariaqartuuppat, ass. ilaqtutat sakkortuumik arlaannik sunnigaasimallutik takkuppata, tak. ilitsersuummi imm. 16. Inissinneqarfiulli meeqqap inuusuttulluunniit attaveqarfigisartagaani inunnut immikkut pingaarutilinnut attaveqartarnera atuuttuartussamik attaveerutsissinnaanngilaa.

Kapitali 8

Pissaanermik atuinernik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu

Nalunaarsuinerimi immersugassat

47. Inuup kiffaanngissuseqarneranut akuliunnernik aallartitsisoqarnerit tamaasa nalunaarsuisoqartassaaq kommunimullu sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut aammalu meeqqat ataasiakkaat taamaattoqarpata meeqqatut illersuisuannut nalunaaruteqartoqartassalluni. Nalunaarsuinerup nalunaarutiginninnerullu siunertaraat Naalakkersuisut pissaanermik atuinermut malittarisassanik malinnittoqarnera nakkutigisinnaaniassammassuk. Pissaanermik atuineq pillugu oqartussat attuumassuteqartut tamarmik aammattaaq ilisimatinneqassapput.

Nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit Naalakkersuisut nalilersussavaat uparuaaneq allatulluunniit malittarinneqqinneq pisariaqassanersoq.

Pissaanermik atuinermik nalunaaruteqarnissamut nalunaarsuinermit immersugassamik Naalakkersuisut taakkuupput suliaqartussat. Immersugassat minnerpaamik imaqassapput paasissutissanik pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi kapitali 7-imi allattorsimasutut. Naalakkersuisut paasissutissanik suli annertunerusunik pissarserusuppata, taakku immersugassamut ilanngunneqarsinnaapput.

Nalunaarutiginninnermut atatillugu piumasaqaataanngilaq pissaanermik atuinernut assigiinngitsunut tamanut immersugassaliortoqarsimanissaa, taamaallaalli qulakkeerneqarsimassaaq paasissutissanut piumasaqaatit minnerpaaffissaasa eqqortinneqarnissaat.

Naalakkersuisut nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit nalilersuisariaqarput nalunaarutiginninnermik malittarinneqqittoqassanersoq..

Nalunaarutiginninnerit ilaatigut Naalakkersuisut takunnilluarsinnaatilissavaat inissinneqarfinnit ataasiakkaartunit nalunaarutiginninnerit amerlassusaannik, tassungalu atatillugu inissinneqarfiit nalunaaruteqarnerpaasimasut malittarinneqqinninnerunissaat pisariaqarnerusoq.

Nalunaarutiginninnerni aammattaaq takuneqarsinnaassaaq meeqqanut inuusuttunullu aalajangersimasunut pissaanermik atuisimanernik amerlasuunik nalunaarutiginnittoqartarnerusoq. Pisuni aalajangersimasuni pissaanermik atuinernit

pinaveersimatinnissaannut pinngitsoortinnissaannullu qanoq iliortoqarsinnaaneranut misissuinermik tamanna malitseqartinneqarsinnaavoq.

Nalunaarutiginninnerit inissinneqarfiit ataasiakkaat aammattaq ilinniutit atorsinnaavaat. Pissaanermik atuneq sapinngisamik pinaveersimatinneqassaaq aamma oqaloqatigiissutigineqarsinnaavoq pissaanermik atuinerit amerlassusaannik ikilitsinissaq pisariaqartinneqarnerisooq, aammalu tamakku qanoq iliornikkut ikilisinneqarsinnaassanersut.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi piunasaqaataavoq nalunaarutiginninnermut immersugassat kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut aammalu meeqqat ataasiakkaat taamaattoqarpata meeqqat illersuisuannut nassiunneqassasut. Naalakkersuisut taakkuupput iliuuseqarnermik pisussaaffillit, taamaaliornikkulli aamma kommune meeqqamut inissiiffiusooq kiisalu kommune meeqqap sumiiffigisaa pissutsinik meeqqamut tunngasunik nalunaarutisissassaaq.

Pissaanermik atuinermik akuerisaasumik nalunaarsuineq

48. Pisuni tulluullutik allasimasuni nukersorfiginninneq nalunaarsorneqassaaq:

- 1) pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 5 naapertorlugu aalajangerlugu tigumminilluni pissaanermik atuneq, aamma
- 2) allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq aamma illersuisinnaatitaaneq.

Pissaanermik atuneq akuerisaq, nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaanit taassumaluunniit tullersortaanit, nalunaarutiginninnermut immersugassamut nalunaarsorneqassaaq.

Naalakkersuisut taakkuupput immersugassamik suliaqartussat. Nalunaarutiginninnermut immersuivissaq pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 20 naapertorlugu minnerpaamik makkuninnga immikkoortortaqaassaaq:

- meeqqap/inuusuttup aqqi ukiuilu,
- akuliunnerup piffissap qanoq ilinerani pisamanera,
- akuliunnerup qanoq sivilutiginera,
- akuliunnerup qanoq ittuunera, aamma
- akuliunnerup sumik pissuteqarnera.

Meeraq inuusuttorluunniit pissaanermik atuinermik tunngavissiisumut akuusoq, immersugassamut nalunaarsukkanik paasitinneqassaaq, pisimasorlu pillugu nammineq nassuiaatiminik ilanngussinissamut periarfissaqassalluni. Meeqqap inuusuttulluunniit nassuiaataa immersukkamut ilanngunneqassaaq.

Meeraq inuusuttorluunniit attaveqarniarnermigut imaluunniit paasinnittaatsimigut piginnaanikitsuuppat, immikkut eqqumaffigineqassaaq meeqqap inuusuttulluunniit ukiuminut innarluutiminullu naleqquttumik tusarneqarnissaminut annaasaanut taarteqartitsisoqarnissaa, taassumalu ataani pisup qanoq nammineq misigineranik nassuiaateqarnissaminut, imaluunniit qulakkeerneqassalluni allatut iliornikkut meeqqap inuusuttulluunniit qisuariaataanik nalunaarniagaanillu allaaserinnikkut pissarsinissaq paasiniaanissarlu.

Nalunaarsuinermit immersugassaq neqeroorutaasumut immikkut naatsorsuussami protokolimi toqqorsimaneqassaaq. Nakkutilliinermit oqartussaasup qaqugukkulluunniit pissaanermik atuneq pillugu nalunaarsukkanut tamanut isersinnaanissaa tassani siunertaavoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata nalunaaruteqarnermut immersugassap assileqqinnera nammineq oqaaseqaatiminik ilallugu kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut taamaattoqarpallu meeqqap meeqqatut illersuisuanut ullut pingasut qaangiutsinnagit nassiutissavaa. Taamaaliornikkut inissinneqarfimmuut tunngatillugu imaluunniit meeqqamut inuusuttumulluunniit tunngatillugu, Naalakkersuisut aamma kommunit periarfissaqalissapput nukersorfiginninnermik sukkasuumik malittarinninnissamut.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi piunasaqaateqanngilaq angajoqqaatut oqartussaassuillip pissaanermik atuneq akuerisaasooq pillugu paasissutissinneqarnissaanik, angajoqqaalli meeqqap ulluinnarni inuunera pillugu paasissutissinneqartarnerat ingerlatsinikkut ileqqorissaarneruvoq, tassani aamma pineqarluni pissaanermik atuinermit tunngatillugu nalunaarsuisooqarsimappat, taakkuninnga paasissutissiineq. Pingaartumik meeqqat inuusuttullu tarnimikkut aamma/imaluunniit timimikkut piginnaanikillisisanertik pissutigalugu pisumik nammineerlutik oqaluttuarinnissinnaanngitsut angajoqqaavi tamatigut paasitinneqartariaqarput.

Naalackersuisut immersugassanik misissuisussaapput. Naalackersuisut nalunaarutigineqartut eqqortuunerannik nakkutilliinerisa qulakkiissavaat pissaanermik atuinerit akuerisat atorneqarsimanersut, tak. ilitsersuummi imm. 19. Naalackersuisut aammattaq nalilersortariaqarpaat pissaanermik atuinerit malittareqqinnissaat tunngavissaqassanersoq. Pissaanermik atuinerik malittarinneqqinnernut pissutaasut tassaasinnaapput inissinneqarfiit amerlavallaanik pissaanermik atuisarsimanerat imaluunniit immikkoortortat aalajangersimasut akulikitsumik pissaanermik atuisarnerat, imaluunniit meeqqanut inuusuttunullu aalajangersimasunut pissaanermik atuisarsimanera.

Naalackersuisut pisumut oqaaseqaatissaqarpata, kommune sumiiffigisaq tamatuminnga ilisimatinneqassaaq. Kommune sumiiffigisaq pissaanermik atuineq pillugu nalunaarsuinermut allattuiffiup assileqqinneranik tigusaqareersimammat paasissutissiineq tapertalerneqarsinnaavoq inissiiiffigisamit Naalackersuisuniillu qanoq iliortoqarnerasoq pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutiginninnermik malittarinneqqinnissamut.

Inuup timaanik inimillu sumiiffigisamik misissuinerup nalunaarsornera

49. Meeqqap inuusuttulluunniit timaanik imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inimik misissuisoqaraangat, paaqqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit misissuineq nalunaarsuiffissatut immersugassamut nalunaarsussavaa, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 21. Inuup timaanik imaluunniit inimik sumiiffigisamik misissuinerup nalunaarsuiffissatut immersugassaq minnerpaamik tulluuttunik imaqqassaaq:

- meeqqap/inuusuttup aqqi ukiuilu,
- misissuinerup piffissap qanoq ilinerani pisimanera,
- misissuinerup qanoq siviutiginera,
- misissuinerup qanoq ittuunera,
- inuit kikkut misissuisuunersut,
- pissutigisat aalajangersimasut misissuinerup ingerlanneqarneranut tunngavissiisut aamma tigussaasumik pigisat suut nassaarineqarsimanersut, aamma
- § 8 naapertorlugu misissuinerup pissutigisat aalajangersimasut, misissuinerup pisariaqartilerneranut tunngavissiisut nassuiaatigineqassapput.

Meeraq inuusuttorluunniit timiminik iniminilluunniit sumiiffigisaminik misissuiffigineqarsimasoq, nalunaarsuineq pillugu paasitinneqassaaq, pisimasorlu pillugu nammineq nassuiaatiminik ilanngussinissamut periarfissaqassalluni.

Meeqqap inuusuttulluunniit nassuiaataa immersukkamut ilanngunneqassaaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaata nalunaarutiginninnermut immersukkap assileqqinnera nammineq oqaaseqaatiminik ilallugu kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalackersuisunut taamaattoqarpallu meeqqap meeqqatut illersuisuanut, ullut pingasut qaangiutsinnagit nassutissavaa. Taamaaliornikkut meeqqap inuusuttulluunniit kommune sumiiffigisaa periarfissaqalissaaq meeqqamut inuusuttumulluunniit qanoq pisoqarsimaneranik malittarinneqqinnissamut, soorlumi aamma periarfissaqalissasut pisimasup malittarinissaanut.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi piunasaqaateqanngilaq angajoqqaatut oqartussaassusillip inuup timaanik iniminilluunniit sumiiffigisaanik misissuineq pillugu paasissutissinneqarnissaanik, angajoqqaalli meeqqap ulluinnarni inuunera pillugu paasissutissinneqartarnerat ingerlatsinikkut ileqqorissaarneruvoq, tassani aamma pineqarluni inuup timaanik iniminilluunniit sumiiffigisaanik misissuisoqarsimappat, taakkuninnga paasissutissiineq. Pingaartumik meeqqat inuusuttullu tarnimikkut aamma/imaluunniit timimikkut piginnaanikillisismanertik pissutigalugu pisumik nammineerlutik oqaluttuarinnissinnaangitsut angajoqqaavi tamatigut paasitinneqartariaqarput.

Naalackersuisut immersugassanik misissuisussaapput. Naalackersuisut nalunaarutigineqartut eqqortuunerannik nakkutilliinerisa qulakkiissavaat meeqqap inuusuttulluunniit timaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuineq piunasaqaataasut piunersut. Nakkutilliinerup aammattaq nalilersuiffigissavaa nalunaarutiginninnerit malittareqqinneqartariaqarnerisut. Pissaanermik atuinerik malittarinneqqinnernut pissutaasut tassaasinnaapput inissinneqarfiit ilaasa meeqqat inuusuttullu timaanik iniminilluunniit sumiiffigisaanik annertuallaamik misissuiffiginnittarnerat imaluunniit immikkoortortat sulisulluunniit aalajangersimasut misissuinerup atuinerunerannik, imaluunniit misissuinerit meeqqanut inuusuttunullu aalajangersimasunut arlaleriarluni atorneqartarsimanerat.

Naalackersuisut pisumut oqaaseqaatissaqarpata, kommune sumiiffigisaq tamatuminnga ilisimatinneqassaaq. Kommune sumiiffigisaq pissaanermik atuineq pillugu nalunaarsuinerup allattuiffiup assileqqinneranik tigusaqareersimammat paasissutissiineq tapertalerneqarsinnaavoq inissiiiffigisamit Naalackersuisuniillu qanoq iliortoqarnerasoq pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutiginninnermik malittarinneqqinnissamut.

Pissaanermik atuinermik akuerisaanngitsumik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu

50. Pissaanermik atuineq pillugu inatsisip immikkoortuani II-ani malittarisassanik unioqutitsineq pissaanermik atuineq pillugu inatsisip § 22-a naapertorlugu kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nalunaarsorneqarlunilu nalunaarutigineqassaaq.

Pissaanermik atuineq akuerisaanngitsoq pineqaraangat, sulisup akuusimasup pisup kingusinnerpaamik aqaguani ulloq unnuarlu paaqinniffiup pisortaanut allaganngorlugu nalunaarummik tunniussissaaq, nalunaarullu taanna pisortap nammineq oqaaseqaatiminik inuillu pisimasumik takunnittut oqaaseqaataannik ilallugu kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu ullut pingasut qaangiutsinnagit nassutissavaa.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22 naapertorlugu minnerpaamik tulliullutik allassimasunik imaqaassaaq:

- pissutsit immikkut ittut akuliunnissamut tunngavissiisut,
- iliutsip akuliunnissamut tunngavissiisup piffissap qanoq ilinerani pisimanera,
- akuliunnerup piffissap qanoq ilinerani pisimanera,
- akuliunnerup qanoq siviutiginera,
- akuliunnerup qanoq ittuuneranik nassuiaat,
- akuliunnerup siunertaanik nassuiaat,
- kiap akuliuttuusimaneranik nalunaarutiginnineq,
- piffissami akuliunnerup pinerani meeqqap inuusuttulluunniit qanoq issusia, aamma
- meeqqap inuusuttulluunniit aqqi qassinillu ukioqarnera.

Meeraq inuusuttorluunniit pissaanermik atuinermik tunngavissiisumut akuusooq, nalunaarsuisoqarneranik paasitinneqassaaq, tassungalu nammineq oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqassalluni. Meeqqap inuusuttullu oqaaseqaataat nalunaarutiginninnermut immersukkamut ilanngunneqassapput.

Meeraq inuusuttorluunniit attaveqarniarnermigut imaluunniit paasinnittaatsimigut piginnaanikitsuuppat, immikkut eqqumaffigineqassaaq meeqqap inuusuttulluunniit ukiuminut innarluutiminullu naleqquttumik tapersorsorneqarnissaa oqaaseqaaminik ersersitsinissaminut, imaluunniit allatut ilionikkut meeqqap inuusuttulluunniit qisuariaataanik nalunaarniagaanillu allaaserinnikkut pissarsinissaaq paasiniaanissarlu qulakkeerneqassalluni.

Sulisup pisumik takunnittup imaluunniit tunngavissaqartumik ilisimasaqartup, paaqinniffiup pisortaanut nassuiaateqarnissani nammineerluni pisussaaffigaa.

Pisussaaffiit tamakku sulisunut tamanut ersarissarneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Iliuseq pisortanit unnerluussutaasinnaalluni pineqaatissiisutaasinnaaneranik tunngavissaqartumik pasitsaassisoqarpat, ulloq unnuarlu paaqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata tamanna pillugu nalunaarut ingerlaannaq kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nassutissavaa. Naalakkersuisut politiinut attaveqassapput.

Ulloq unnuarlu paaqinniffiup pisortaata kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninnerminut peqatigitillugu, nalunaarutimi assileqqinnera sulisumut akuusumut tunniutissavaa.

Tamatuma saniatigut paaqinniffiup pisortaata angajoqqaatut oqartussaasoq nalunaarut pillugu ilisimatissavaa, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22, imm. 7. Paasissutissiineq pillugu ileqqussanik piumasaqaateqartoqanngilaq. Taamaattorli angajoqqaatut oqartussaasumut paasissutissiineq paasiuminartuullunilu kimilluunniit takoriaannaassaaq.

Sulisoq atorfimmini kukkuluttorneq imaluunniit pillarneqaataasussamik iliuseqarsimasooq pillugu nalunaarutigineqartoq, suliami qanoq pisoqavissimaneranik saqqummiussamik tunineqassaaq aammalu saqqummiussamut allakkatigut oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassalluni. Sulisoq tamanna ilutigalugu ilisimatinneqassaaq saqqummiunneqartunut oqaaseqarnissaminut pisussaaffeqanngitsoq.

Sulisoq akuusooq tassaappat paaqinniffiup pisortaa, nalunaarutigineqartoq ingerlaannaq kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nassinneqassaaq, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22, imm. 8. Sulisup ulloq unnuarlu paaqinniffimmi tullersortaasup pisumi tassani ulloq unnuarlu paaqinniffiup pisortaanut nammineq nalunaarutimi assileqqinnera tunniutissavaa. Nalunaaruteqarnermik suliap tiguneqarneraniit sapaatit akunneri arfinillit qaangiutsinnagit nalunaaruteqarnermik suliap ingerlatsinermut kinguneri pillugit Naalakkersuisut aalajangiissapput.

Kommune sumiiffigisaq, kommune angerlarsimaffigisaq angajoqqaatullu oqartussaasoq taamaattoqarpat ingerlatsinermut kinguneri pillugit ilisimatinneqassaaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut ingerlatsinermut kinguneri assersuutigalugu tassaasinnaapput sulisup paaqqinniffimmi immikkoortortamit immikkoortortamut allamut nuutsinnera imaluunniit soraarsitaanera. Paaqqinniffiup pisortaata aammalu sulisup/sulisut akuusut aalajangiineq pillugu allakkatigut ilisimatinneqassapput.

Nalunaarsukkanut allattuiffik

51. Nalunaarutiginninnernut immersukat allattuiffimmi tamatumunnga immikkut naatsorsuussami pigineqassapput, taamaalillutik nakkutilliartortunit imaluunniit paaqqinniffimmi misissuiartortunit takoriaannaassammata.

Kapitali 9

Naammagittaalliuuteqarnissamut malittarisassat il.il.

Naammagittaalliuuteqarnissamut malittarisassat nalinginnaasut

52. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. II-mi aalajangersakkanik unioqquitsinerit pillugit naammagittaalliuutit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsemut apuunneqassapput, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 24.

Angajoqqaatut oqartussaassulik imaluunniit meeqqamut inuusuttumulluunniit nakkutiginnittoq naammagittaalliorsinnaatitaavoq. Suliami peqataasut sinniisaat aamma naammagittaalliorsinnaatitaavoq.

Naammagittaalliornermut ileqqussanik piumasqaateqartoqanngilaq. Naammagittaalliuut taamaattumik allaganngorlugu oqaatsigulluunniit tunniunneqarsinnaavoq.

Kommunip sumiiffigisap naammagittaalliuummik suliaqalinginnermini Naalakkersuisut oqaaseqaammik qinnuigissavai naammagittaalliuummik suliaqarnerminut atugassamik, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 25. Oqaaseqaat sulisup pisunik naammagittaalliuutiginetartunik ilisimasallip nalunaarusiaanik ilanngussivigineqassaaq. Tamatuma saniatigut, pissaanermik atuinerup akuerisap nalunaarsorneqarneranik, inuup timaanik inimilluunniit sumiiffigisamik misissuineq pillugu, imaluunniit pissaanermik atuineq akuerisaanngitsoq pillugu inatsit malillugu nalunaarsuineq, immersugassiamut nalunaarsukkamik peqarpat, assileqqinneranik oqaaseqaat ilanngussivigineqassaaq.

Tamatuma saniatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaa taassumaluunniit tulersortaa sapinngisamik sukkanerpaamik misissuissaaq naammagittaalliuutiginetartunik. Tassunga atasumik meeraq inuusuttorluunniit, sulisut pisunut naammagittaalliuutiginetartunut ilisimannittut, aammalu pisumut takunnittuusinnaasut, oqaloqatiginetartunik. Nalunaarusiortoqassaaq, taannalu pisortap inassuteqaatai ilanngullugit kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut nassiunneqassaaq. Nalunaarummut aammattaaq ilanngunneqassapput sulisunit nalunaarusiaq kiisalu nalunaarsuinermit immersukat.

Kommunip sumiiffigisap aalajangiinera naammagittaalliorlumut allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq aammalu, aalajangiinerup naammagittaalliorloq tamakkiisumik ilalersimangippagu, tunngavilersuummik naammagittaalliornissamullu ilitsersuummik ilaqartinneqassaaq. Aalajangerneq aammattaaq Naalakkersuisunut nassiunneqassaaq.

Aalajangersakkani malittarisassanik unioqquitsinerit imaluunniit pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutiginninneq pillugu, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni sulisut kommunimut sumiiffigisamut naammagittaalliorsinnaanngillat. Taamaalilluni malittarisassat malillugit sulisoq pissaanermik atuisimasoq kommunip sumiiffigisap pissaanermik atuineq akuerisaanersoq inertequtaanersorluunniit pillugu nalilersuineranik naammagittaalliorsinnaanngilaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut naammagittaalliuutit

53. Kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqartunik naammagittaalliuuteqarnerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut apuunneqarsinnaapput, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 26. Tassani pineqarsinnaavoq angajoqqaatut oqartussaasup pissaanermik atuinermit akuerisaanngitsumik naammagittaalliuuteqarnera, kommunimiillu sumiiffigisamit aalajangiiffigineqartoq pissaanermik atuinerit akuerisatut. Angajoqqaatut oqartussaasup kommunip sumiiffigisap aalajangiinera isumaqataaffingnikkuniuk, naammagittaalliuutini Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut apuussinnaavaa.

Naammagittaalliuteqartup aalajangiineq pillugu nalunaarutisineraniit naammagittaalliornissamut piffissaapput sapaatip akunneri sisamat, tak. Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11, 12. november 2001-imeersumi § 8. Naammagittaalliutit naliersoqqinneqarnissaa pillugu, naammagittaalliutit oqartussamut aalajangiisuusimasumut apuunneqassaaq, tassalu kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut.

Angajoqqaatut oqartussaasup kommunemi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut apuussinnaavai, tassani ilaatigut pineqarput allakkanik nakkutiginninnerit, telefonikkut oqaloqateqarnerit allatullu attaveqatigiinnerit pillugit aalajangiinerit aamma inissinneqarnerup kingorna ulluni 14-ini piffissaq sungiussiartorfik pillugu aalajangiinerit.

Naammagittaalliuteqartup aalajangiineq pillugu nalunaarutisineraniit naammagittaalliornissamut piffissaapput sapaatip akunneri sisamat. Piffissaq naammagittaalliorfissaq eqquutsingikkaanni immikkut akuersissuteqartoqarsinnaangilaq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanik angajoqqaat meeqqallu paasitneqassapput

54. Meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanik ilisimatinneqarnissaat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi pisortap qulakkiissavaa, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 27. Tassa meeqqat inuusuttullu paaqqinniffinni najugaqarfigallakkaniluunniit inissisimasut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassani aamma naammagittaalliorfigisinnaasanut paasisutissat misissorsimassavaat. Malittarisassat sumi takuneqarsinnaanerisa paasisutissiisutiginera naammanngilaq. Meeraq inuusuttorluunniit paasinnittaatsimigut attaveqarniarnikkulluunniit piginnaanikitsuuppat, malittarisassanik misissuinerup aamma naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit malittarisassanik paasisutissiinerup naleqqussakkamik, ersarissumik paasinartumillu ingerlanneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Naak meeqqat inuusuttullu pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi aalajangersakkanik toqqaannartumik naammagittaalliuteqarsinnaangikkaluarlutik, pissaanermik atuinerik nalunaarsuineq aamma nalunaarutiginninneq aqquutigalugit pisup qanoq ingerlasimaneranik namminerlu qanoq misigineranik oqaluttuarinninnissaminut periarfissaqassapput. Pissaanermik atuineq pillugu sulianik suliarinninnermi isummaminik saqqummiinissaminut ilanngutsisinnissaminullu ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinersut isumaliutigineqartariaqarpoq.

Angajoqqaat taamatuttaaq pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik paasitneqassapput, tassunga ilanngullugu naammagittaalliorsinnaaneq, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 24 aamma § 26. Tamanna pisinnaavoq pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik angajoqqaat tunineqarnerisigut, aammalu tassunga atatillugu naammagittaalliornissamut periarfissanik maluginnequsinnikkut.

Angajoqqaat, naammagittaalliornermut malittarisassanik naammagittaalliornissamullu periarfissanik, angajoqqaamut paasinartumik iserfigiuminartumillu paasisutissinneqassapput. Angajoqqaat paasinnittaatsimikkut imaluunniit attaveqarniarnikkut piginnaanikillisimasuuppata, taamatut paasisutissiineq naleqqussakkamik, ersarissumik paasinartumillu ingerlanneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Meeqqat inuusuttullu aammalu angajoqqaatut oqartussaasoq aammattaaq paasitneqassapput, inuit allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaangissusiagaasut, Tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 1 naapertorlugu, nakkutilliusussatut pilersinneqartunut saaffiginnissinnaasut, tak. nukersorfiginninneq pillugu inatsimmi § 28. Aamma takuuk ilitsersuummi immikkoortoq 57.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit aalajangiisoqaraangat, kommunalbestyrelse aammattaaq pissaavoq naammagittaalliornissamut periarfissanik ilitsersuissalluni.

Neqeroorutaasuni tamani sulisunut tamanut nukersorfiginninneq pillugu inatsit tunniunneqassaaq

55. Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaat ulloq unnuarlu paaqqinniffinni sulisunut tamanut tunniunneqassaaq, tak. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 29. Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik misissuineq suliarinninnerlu sulisunik nutaanik tamanik, aamma paarlatsinik, ilisarittisinnermut ilaasariaqarpoq. Sulisut nutaat ilitsersuummik atuinnissaat aammattaaq innersuussutigineqarsinnaavoq.

Sulisut pissaanermik atuineq pillugu inatsisip tigonera pillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaanut atsiussapput.

Kapitali 10

Nakkutilliineq

Naalakkersuisut nakkutilliinerat

56. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 23-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. II-mi malittarisassanik nakkutilliisuusoq. Tamanna ingerlatsinermik nakkutilliinerup nalinginnaasup ilagissavaa, meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni suliarineqareersuni. Kommunit aammattaq qulakkiqassaraat innuttaasut kommunemi pineqartumiittut nunami inatsisit malillugit pineqarnissaat.

§ 71 tunngavigalugu nakkutilliineq

57. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 28-mi aalajangersarneqarpoq, meeqqat inuusuttullu immikkoortortani isumannaallisakkani imaluunniit allatut pinngitsaaliissummik tigummineqartut, tunngaviumik inatsimmi § 71, imm. 7 naapertorlugu inunnik allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaangissusiagaasunik nakkutilliisusstatut pilersinneqartunut Folketingip § 71-ianni nakkutilliinermut saaffiginnissinnaanerannik ilisimatinneqassasut. Nakkutilliisut aalajangiisussaassuseqanngillat, taamaallaalli allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaangissusiagaasunut atukkanik naliiinerminnik oqaatiginnissinnaallutik. Nalilersuinerit ilaatigut isorinnittumik oqaaseqaataasinnaapput, inassuteqaataasinnaallutik peqqusinerusinnaallutillu. Aammattaq inissinissamut akuersisoqarsimappat, Folketingip § 71 tunngavigalugu nakkutilliisussaataannut saaffiginnissinnaaneq pillugu ilisimatitsisoqassaaq. Nakkutilliisut suliamik suliarinninnerat pissutissaqalersitsinnaavoq paaqqinniffiup nakkutilliisunit takusarneqarnissaanik, tamannalu tunngavigalugu nakkutilliartortut paaqqinniffimmi pissutsit pillugit nalunaarusiamik saqqummiussaqaqarnerannik.

Ombudsmandip nakkutilliinera

58. Inatsisartut ombudsmandiat pisortat ingerlatsinerannik nakkutilliisuvoq. Ombudsmandip suliassaa pingaarneq tassaavoq oqartussasut imaluunniit inuit ombudsmandip susassaqarfiisa ataanniittut, inatsisunik atuuttunik unioqqutitsinersut imaluunniit suliassaminnik suliarinninnerminni allatut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit.

Ombudsmandip paaqqinniffik sunaluunniit aamma kiffartuussivik sunaluunniit ombudsmandip susassaqarfiisa ataanniittoq takusarsinnaavaa. Takusaanerit pingaartumik pisarput innuttaasut kiffaangissusiagaallutik inissisimaffiitut, tassalu immikkoortortanut isumannaallisagaasunut.

Ombudsmandi misissuinernut atasumik isornartorsiuisinnaavoq, peqqusisnaalluni kiisalu suliamik qanoq paasinninnerminik saqqummiussisnaalluni.